ПРОЛЕТАРИИ ВСЕХ СТРАН, СОЕДИНЯЙТЕСЬ!

СССР

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 5 (19147) კვირა, 6 იანვარი, 1985 წელი. ფასი 3 კაპ.

ხალხის რჩეულნი

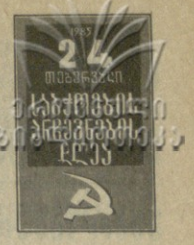

გრძელდება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატების დასახელება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად დასახელეს: ზემო ალვანის მეცხვარეობის საბჭოთა მეურნეობის მეღორეთა ბრიგადის ბრიგადირი, სოციალისტური შრომის გმირი **ნაზო აბრამის ასული პეტრიაშვილი** — ახმეტის რაიონის № 230 ზემო ალვანის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრობაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგე **ნუგზარ შალვას ძე ენდელაძე** — № 248 საჩხერის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს თბილისის № 13 საერთო-სამშენებლო ტრესტის № 4 სამშენებლო სამართველოს ელექტროშემდუღებელი **ედვარდ ფარხადანის ძე კაპანაძე** — ქალაქ თბილისის პირველი მაისის რაიონის № 23 ჩელუსკინელთა საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი **თამარ ვახლისის ასული ლაშქარაშვილი** — კასპის რაიონის № 104 ახალქალაქის საარჩევნო ოლქში, ბენარის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის მწყემსავი — მწყემსი **ლევან სიმონის ასული მელიბრიშვილი** — ადიგენის რაიონის № 139 ახასთუმნის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანი **ნელი ვლადიმერის ასული გურგენიძე** — ქალაქ თბილისის კალინინის რაიონის № 43 მთაწმინდის საარჩევნო ოლქში, ტყიბულის ორჯონიკიძის სახელობის შახტის მესამაგრე **ვასილ ვლადიმერის ძე მესხორავა** — ქალაქ ტყიბულის № 277 ლენინის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი **გიორგი ნიკოლოზის ძე ჯიბლაძე** — ქალაქ თბილისის ლენინის რაიონის № 9 ყდანოვის საარჩევნო ოლქში.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებს შორის არიან სოხუმის სატელევიზიონო-სატელეგრაფო სადგურის კომუტატორის საამქროს ტელევიზორისტი **მარგო აკაკის ასული ფარლალავა** — ქალაქ სოხუმის № 363 სოხუმის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოს-მდივანი **ემილ ალექსის ძე სეხნაშვილი** — ქალაქ რუსთავის № 185 25 თებერვლის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს № 5 ტრესტის ბათუმის სახლთსაშენებელი კომბინატის მემონტაჟე **რომან უშანგის ძე ცხვარაძე** — ქალაქ ბათუმის № 404 ენგელსის საარჩევნო ოლქში, ამიერკავკასიის წითელდროშოსანი საბჭოური ოლქის შაბის უფროსი — ჯარების სარდლის პირველი მოადგილე **ანატოლი ნიკოლოზის ძე კლიმენოვი** — გალის რაიონის № 400 ნაბაკევის საარჩევნო ოლქში, ლენინგორის რაიონის სოფელ ლარგვისის კოლმეურნეობის მწყემსი **ვაჟა შაქროს ძე შერმადინი** — № 439 ლენინგორის საარჩევნო ოლქში, სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის ფილიალის — საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის დირექტორი **დავი გიორგის ძე სტურუა** — ქალაქ თბილისის ოქტომბრის რაიონის № 38 პიასარეკის საარჩევნო ოლქში, გაზეთ „ზარიი ვოსტოკას“ რედაქტორი **ნიკოლოზ გიორგის ძე ჩერქეზიშვილი** — ქალაქ თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის № 58 ნუცუბიძის საარჩევნო ოლქში, გულრიფშის რაიონის სოფელ ბალაკანთის კიროვის სახელობის გოლმეურნეობის კოლმეურნე **რიზა მელიქის ასული ზეიფუნიანი** — № 386 გულრიფშის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე **სულხან თევდორეს ძე ცინცაძე** — ქალაქ თბილისის კალინინის რაიონის № 45 გ. ტაბიძის საარჩევნო ოლქში, თბილისის ქარხანა „მიკროფონიას“ მეინსტრუმენტე-ზეინკალი **ნოდარ დავრიშის ძე მამრაში** — ქალაქ თბილისის 26 კომისრის სახელობის რაიონის № 74 5 დეკემბრის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ბერტატაშვილის სახელობის ფიზიოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორი **მიხეილ მიხეილის ძე ხანანაშვილი** — ქალაქ თბილისის საბურთალოს რაიონის № 69 კოლხიდის საარჩევნო ოლქში, თერჯოლის რაიონის სოფელ სიქთარეს კოლმეურნეობის აგრონომი **ნარგიზა ანდრიას ასული მეშანიშვილი**

(დასასრული მე-2 გვ.).

მერვისის ხედვით

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის კ. უ. ჩერნენკოს სტატია „განვითარებული სოციალიზმის მოთხოვნათა დონეზე“ უდიდესი მოვლენაა მარქსისტულ-ლენინური თეორიის შემდგომი განვითარების სფეროში.

დღეს, როდესაც ჩვენმა ქვეყანამ განვლო დაახლოებით ალმშენებლობითი საქმიანობის უმნიშვნელოვანესი ეტაპი და ათწლეულების შემოქმედებითი შრომის ლოგიკური კანონზომიერი შედეგებით განვითარებული სოციალიზმის ეტაპი დაიწყო, უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება როგორც უკვე განვლილი გზის ყოველმხრივ ეროვნულ კიდევ გაანალიზება-გააზრებას, მისთვის ზუსტი მეცნიერული შეფასების მიცემას, ასევე მომავალი, არანაკლებ დაძაბული საქმიანობის წინასწარ მოხაზვა-განჭვრეტას. საქმის წარმატებას ის გადაწყვეტს, თუ როგორ გავაცნობთ, ავუხსნით და შევაგონებინებთ თითოეულ კომუნისტს, თითოეულ მშრომელს ამ სამომავლო ამოცანების მნიშვნელობას, სირთულეს. ახლა უპირველესი საზრუნავია, როგორც აღნიშნავს ამხანაგი კ. უ. ჩერნენკო, გავუღიაროთ ადამიანებს ამ ამოცანების შემოქმედებითი გადაწყვეტის მოთხოვნილება.

ამ გლობალური მნიშვნელობის ამოცანათა შორის, რომლებზეც სტატიაშია საუბარი, ჩვენი პარტიის მეთაური გამოყოფს ერთ-ერთს — ეკონომიკისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის სრულყოფის პრობლემას. ჭეშმარიტ ეკონომიკას, დაადგა რა მიწას, რომელზეც მისი თავისებური ძვრები და ცვლილებები აუცილებელ პირობად იქცა, მართვის უფრო დახვეწილი ფორმები სჭირდება. ამ მრავალფანგოვანი პრობლემის გადაწყვეტას მნიშვნელოვანწილად მაინც მისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის სრულყოფისათვის საქმიანობამ უნდა შეუწყოს ხელი. „პარტიისათვის მეურნეობის გაძღოლა ნიშნავს, — აღნიშნავს ამხანაგი კ. უ. ჩერნენკო სტატიაში, — უწინარეს ყოვლისა, უძღვებოდეს მეურნეობის მშრომელი ადამიანებს. სამეურნეო საქმეები, პოლიტიკური თვალსაზრისი — აი, არსებითად, ეკონომიკისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის ფორმული“.

აი ფორმული, რომელიც ამოსავალ დებულებად უნდა იქცეს ჩვენს ხელმძღვანელობის საქმიანობაში და მოლიანად წარმართოს ჩვენი შემდგომი მუშაობა ეკონომიკის სფეროში.

კ. თბილისის პირველი მაისის რაიონის კომუნისტებმა, მშრომელებმა კარგად იციან, თუ რა დიდი ამოცანები აქვთ გადასაწყვეტი და რა დაძაბული საქმიანობა მოუხდებათ წელს ხომ შესასრულებლად. კ. ხომ პარტიის მრავალ, XXVII ყრილობის წელია. ამიტომაც დედაქალაქის სხვადასხვა რაიონის მშრომელები, ეჯარბენან რა ეროვნულთს დეკეზონი „სკკპ XXVII ყრილობის — ზაღალეფეკანი, რაციონალურად ორგანიზებული შრომა“, ოქტომბრიდან უზრუნველყოფენ უაზისტ ფერმანიაზე ჩვენი ხალხის გამარჯვების 40 წლისთავის, ალეიფეი სტახანოვური მოძრაობის 50 წლისთავის ღირსეულად შეხვედრას. ამასთან ჩვენი რაიონის მშრომელების ვალდებულებათა სპეკტრი ძალზე მრავალფეროვანია. ჩვენი რაიონის მშრომელები იღვწიან რათა უთუოდ შეასრულონ შემხვედრი გეგმები, დამატებით 2 პროცენტით გაადიდონ შრომის ნაყოფიერება და 1 პროცენტით შეამცირონ პროდუქციის თვითღირებულება, პროდუქციის მატებას ძირითადად მიაღწიონ შრომის ნაყოფიერების გადიდების ჯნით, ხარჯი შეახსნან მატერიალური და სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების ხარჯის ნორმების შემცირების დაგეგმილ დავალებებს, გაზარდონ ხახლში მოხმარების საქონლის გამოშვება, უზრუნველყონ საწარმოთა რეკონსტრუქცია და ტექნიკური განახლება, წარმოების ინტენსიფიკაცია და კულტურის ამაღლება, დაამკვიდრონ მშენებლობის ტემპი და გაუმჯობესონ ხარისხობრივი მაჩვენებლები, გაადიდონ ყველა სახეობის ტრანსპორტის გამოყენების ეფექტიანობა. გარდაქმნან მომსახურების სფეროს საქმიანობა... რაიონის მრეწველობის მუშაკებს გადაწყვეტილი აქვთ რეალიზაციის მოცულობისა და მეტწილ უმნიშვნელოვანეს სახეობათა ნაწარმის გამოშვების წლევანდელი საგეგმო დავალებანი ვადამდე 28 დეკემბრისათვის შეასრულონ. რაიონის მშრომელებს შეგნებული აქვთ, რომ ამ უდიდესი მნიშვნელობის ამოცანებს ახეთივე ძალისხმევა სჭირდება, ხოლო მათი მზადყოფნა ამ ამოცანათა სრულად, ბოლომდე შესრულებისათვის სახმრძოლველად სახელოო გამარჯვების ყველაზე ნაღდი გარანტიაა.

მ. ჯულაძე,
საქართველოს კომპარტიის თბილისის პირველი მაისის რაიკომის პირველი მდივანი.

„ კომუნისტის“ კორესპონდენტები გვაცნობებენ: ახალი წლის პირველ დღეებში

◆ **ზესტაფონი.** გასული წლის მიღწევების განმტკიცებისა და ხუთწლედის დავალებათა შესრულების უზრუნველყოფისადმი მისწრაფებით დაიწყო ახალი წელი „სახლეთნრეწის“ საწარმოო გაერთიანების კოლექტივმა. მან უკვე 5 იანვრისათვის ჩამოასხა 7,5 ათასი დეკალტრი ღვინო, გაგზავნა 25 ათასი დეკალტრი სასაქონლო ღვინომასალა და გამოუშვა 650 ათასი მანეთის საერთო პროდუქცია.

ალებული ტემპი დამკვიდრებულია. შრომის მაღალი კულტურით გამოირჩევიან ზესტაფონის ღვინის დამკვიდრებისა და ჩამოსხმის ქარხანა (დირექტორი — ა. ბრეგვაძე), ვაჭვეისა და ზესტაფონის სათაო ქარხნები (დირექტორები — ზ. ალავიძე და ღ. ჭუბაბრია) და საკონიაკე სპირტების საწარმო (წარმოების უფროსი — თ. ჭიჭაიშვილი).

უთუოდ შეასრულოთ საგეგმო დავალებანი! — ასეთია ზესტაფონელ მეღვინეთა გადაწყვეტილება.

◆ **ვანი.** ციხისუღლორის მებოსტნეობა-მეღვინეობის მეურნეობის მშრომელებმა სახელმწიფოს 1.185 ტონა ბოსტნეული, მათ შორის 82,5 ტონა ხახვი მიპყიდეს და ახლა ახალ ბარაქიან მოსავალს უყრიან საფუძველს. მათ უკვე მოამზადეს ნიადაგი კომბოსტოს და ხახვის ჭილის დასარგავად და დარგავგაშენების სამუშაოებიც წარმატებით მიმდინარეობს.

მოწინავე მებოსტნეებმა ვ. მოსაველიძემ, მ. კოპალეიშვილმა, ო. შათირიშვილმა, ზ. ნიფეტკარიძემ, ლ. კალანდარიძემ და სხვებმა უკვე შეასრულეს კომბოსტოს დარგვის სამუშაოები.

◆ **ბაბრა.** მერძევეობის სახეობათა მეურნეობის (დირექტორი — სოციალისტური შრომის გმირი ვ. ძნელაძე) მეცხოველეებმა, შარშან დიდი გადაკარბებით შეასრულეს სახელმწიფოსათვის რძისა და ხორცის მიყიდვის დავალებანი. საგებმოზე 55 ტონით მეტი რძე და 34 ტონით მეტი ხორცი მიყიდეს სახელმწიფოს.

წარმატებებს აღწევენ ახალი წლის პირველ დღეებშიც. მეცხოველეებმა ახალი წლის პირველ დღეს სახელმწიფოს მიპყიდეს 532 ცენტნერი რძე, მეორე დღეს — 563 ცენტნერი, მესამე დღეს — 566 ცენტნერი, ეს შარშანდელ მაჩვენებლებს შეესაბამისად 11, 12 და 13 ცენტნერით აღემატება.

გაგრელი მეცხოველეების გადაწყვეტილებაა მეთერთმეტე ხუთწლედის მეხუთე, დამამთავრებელი წლის დავალებანი ნოემბრის ბოლოს შეასრულონ.

„ კომუნისტის“ კორესპონდენტები გვაცნობებენ:

გარჯა, შემართება და ენთუზიაზმი

1985 წლის პირველი შრომითი დღეები კარგად დაიწყო ჩვენს კოლექტივში, ამას საფუძველი შარშანდელმა წელმაც ჩაუყარა.

რესპუბლიკის ქვანახშირის მრეწველობის ფლაგმანმა — ლენინის სახელობის შახტის მოწინავე კოლექტივმა მეთერთმეტე ხუთწლედის ოთხი წლის დავალებანი ვადაზე ადრე, 10 ნოემბრისათვის შეასრულა.

ეს წარმატებანი იმის შედეგად მოვიპოვეთ, რომ უფრო ორგანიზებულად მოვაწყვეთ სოციალისტური შეჯიბრება, ფარფოდ დავნერგეთ მუშაობის საუბნო-საიჯარო მეთოდი, გავზარდეთ თითოეული მუშისა და ინჟინერ-ტექნიკოსის პასუხისმგებლობა, განვამტკიცეთ შრომისა და სახელმწიფო დისციპლინა.

როგორც ყოველთვის, წელიწადსაც სოციალისტური შეჯიბრების ავანგარდშია ის საეკონომიკო ერთეული, რომელსაც კომუნისტი ბ. ჩაფიძე უდგას სათავეში. ამ უბნის კოლექტივმა ხუთწლედის ოთხი წლის დავალება ვადამდე განახორციელა და მაღი წლევანდელი წლის იანვრის სახელმწიფო გეგმასაც შეასრულებს. შახტში განსაკუთრებით გამოირჩევიან ქვანახშირის მონაკვეთის ოსტატები მ. ვარდოსანიძე, ე. ჩაფიძე, გ. ციცქიშვილი, რ. ბოჭორიშვილი, ნ. ,ეუპარაშვილი, გ. ვარდოსანიძე და სხვები. ისინი პირად მაგალითს იძლევიან ახალი შრომითი მიჯნების მიღწევისათვის, წარმოების ეფექტიანობის გადიდებისათვის ბრძოლაში.

მიღწეული ზღვარი როდია. არის რეზერვები ახალ, კიდევ უფრო დიდ წარმატებათა მოსაპოვებლად.

ჩვენი შრომითი კოლექტივი ყოველდღიურად იბრძვის იმისათვის, რომ შექმნას ყველა პირობა ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის გეგმის შესასრულებლად. შახტის კოლექტივის კიდევ უფრო დარაზმვის საქმეში დიდი დახმარება გაგვიწია ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიამ ჩამოყალიბებული დებულებებისა და მოთხოვნების შესრულებას.

ერთხელ კიდევ გულდასმით ავწონ-დაწონეთ წარმოების შიდა რეზერვები, გამოვნახეთ დამატებითი შესაძლებლობანი ქვანახშირის ამოღების გადიდებისათვის.

წლის პირველი შრომითი დღეები დაიწყო ჩვენს კოლექტივში. მშრომელებმა 1985 წლის პირველ დღეებში 1985 წლის უმნიშვნელოვანეს მშენებლობათა რუკა. პირობითი აღნიშვნები ცხადყოფს, რომ უპირატესობა ენიჭება ინდუსტრიის იმ დარგებს, რომლებიც განსაზღვრავს მთელი სახალხო მეურნეობის მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესს, ხელს უწყობს სამეცნიერო ადამიანის კეთილდღეობის გაუმჯობესებას.

ენერგეტიკა იყო და არის სახალხო მეურნეობის მამოძრავებელი ძალა. მეთერთმეტე ხუთწლედი სსრ კავშირის ენერგეტიკული პროგრამის რეალიზაციის პირველი ეტაპია. საქართველოში დამთავრდება ენგურისა და ვინეალის კომპლექსი-ნის აგება. გრძელდება ხუდონისა და ვარკიანის ჰიდროელექტროსადგურების შენებლობა.

ენერგეტიკა

თბილისის ს. ვ. კიროვის სახელობის „ჩარხმშენებლის“ საწარმოო გაერთიანების № 19 მექანიკური საამქროს მუშა მანანა დუდაროვა ერთ-ერთი საუკეთესო კბილანების მომრგველებელია. იგი წარმოების მოწინავეთაგან სწავლობს თბილისის მანქანათმშენებლობის ტექნიკუმის III კურსზე.

სურათზე: მანანა დუდაროვა.

ა. საპაროვის ფოტო.

საქართველოს ახალმშენებლობანი

ზედგენილია საქართველოს სსრ 1985 წლის ახალ მშენებლობათა რუკა. საქინფორმის კორესპონდენტის ა. კოკაიას თხოვნით მას განმარტავს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე **ბ. ნ. შანიძე.**

— კაპიტალური მშენებლობა, რომელიც უზრუნველყოფს სახალხო მეურნეობის დარგების განუწყვეტელ განახლებას, მთელი სოციალისტური ეკონომიკის წარმატებული განვითარების საფუძველია. მეთერთმეტე ხუთწლედი რესპუბლიკაში ახალმშენებლობათა ხუთწლედია. ამ პერიოდში მოხდა მტკიცე შემობრუნება სამშენებლო წარმოების ინტენსიფიკაციისა და დაბარული სახსრებთან შედარებით სამოლო შედეგების ზრდის უპირატესი ტემპის უზრუნველყოფისაკენ. შემცირდა დაუთავრებელი მშენებლობის ფონე, გაიზარდა მოქმედ საწარმოთა რეკონსტრუქციის და ტექნიკური განახლებისა და ცხადყოფს, რომ უპირატესობა ენიჭება ინდუსტრიის იმ დარგებს, რომლებიც განსაზღვრავს მთელი სახალხო მეურნეობის მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესს, ხელს უწყობს სამეცნიერო ადამიანის კეთილდღეობის გაუმჯობესებას.

კაპიტალურ დაბანდებათა განაწილების დროს უწინარესად ვითვალისწინებთ სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის მოთხოვნილებებს, ამასთან განსაკუთრებულ ყურადღებას ვუთმობთ გეგმის სოციალურ მიმართულებას. მომავალი სამუშაოების მასშტაბს თვალნათლივ მოწმობს საქართველოს 1985 წლის უმნიშვნელოვანეს მშენებლობათა რუკა. პირობითი აღნიშვნები ცხადყოფს, რომ უპირატესობა ენიჭება ინდუსტრიის იმ დარგებს, რომლებიც განსაზღვრავს მთელი სახალხო მეურნეობის შემდგომი ამაღლების ხუთწლედის მეხუთე, დამამთავრებელი წლისათვის, განსაზღვრულია თითოეული ამ ამოცანების წარმატებით შესრულებისათვის ბრძოლაში.

ჩვენ შეგნებული გვაქვს ჩვენი ადგილი ამ ამოცანათა განხორციელებაში. ამიტომ შახტის კოლექტივის მთელი ძალა და ენერგია მოხმარდება ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიაში ჩამოყალიბებული დებულებებისა და მოთხოვნების შესრულებას.

ერთხელ კიდევ გულდასმით ავწონ-დაწონეთ წარმოების შიდა რეზერვები, გამოვნახეთ დამატებითი შესაძლებლობანი ქვანახშირის ამოღების გადიდებისათვის.

წლის პირველი შრომითი დღეები დაიწყო ჩვენს კოლექტივში. მშრომელებმა 1985 წლის პირველ დღეებში დიდძალი ზეგეგმითი ქვანახშირი მოაგროვეს.

დღეს ყველფერი კეთდება იმისათვის, რომ ქვანახშირის ამოღების მიმდინარე წლის სახელმწიფო გეგმა გადაჭარბებით შეასრულოთ, წარმატებით შეგვდეთ სკკპ XXVII ყრილობას.

გ. წაკაძე,
ქ. ტყიბულის ლენინის სახელობის შახტის დირექტორი.

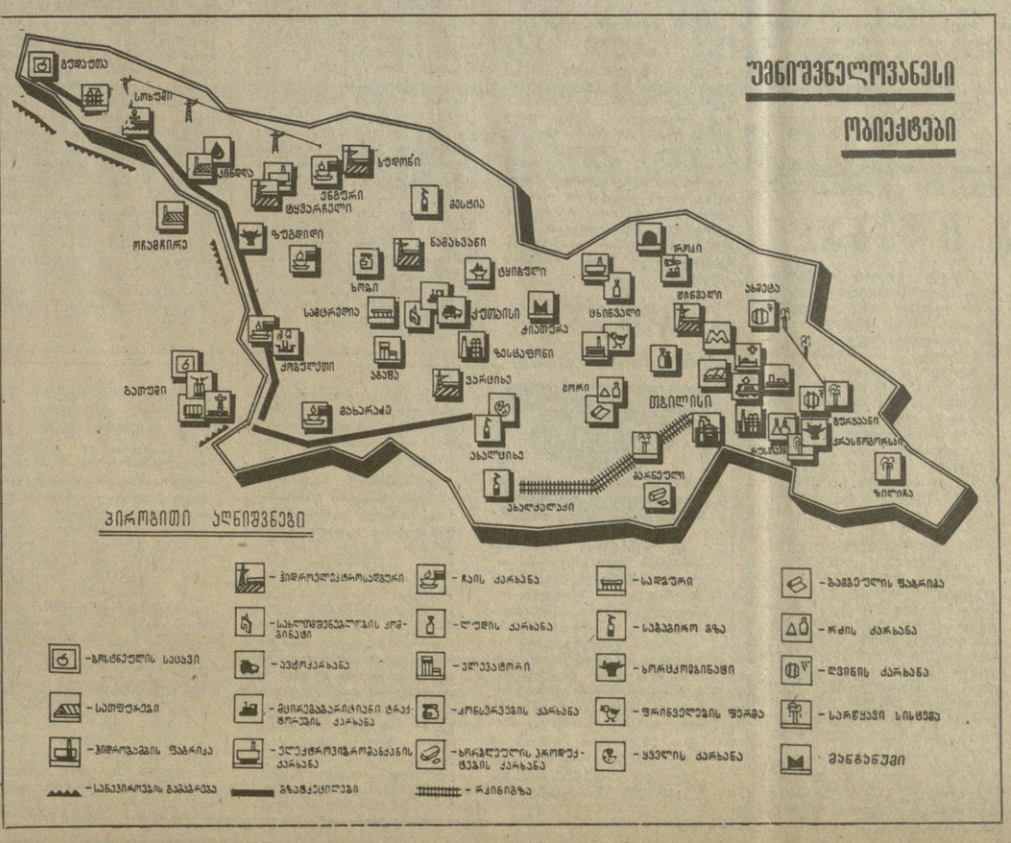
უმნიშვნელოვანესი ობიექტები
ბეჟანოვი
სოხუმი
ოჩამჩირე
ფოთი
ზუგდიდი
ტყვარჩელი
ენგურჰესი
ხუდონი
მესტია
ნამანესანი
ბაზა
ცაგერი
სამტრედია
ქუთაისი
ქობულეთი
ზესტაფონი
ბორჯომი
ახალციხე
ბათუმი
ახალციხე
ვარციხე
ბორი
თბილისი
ბაკურიანი
ბაკურიანი
ბაკურიან

სრული, ერთსულოვანი მხარდაჭერა

ყაირაყუმის საარჩევნო ოლქის მშრომელთა წარმომადგენლების არჩევნებისწინა თათბირზე გამოვიდა ყაირაყუმის ვ. ი. ლენინის სახელობის ხალჩის გაერთიანების მთავარი ინჟინერის მოადგილე ს. ბ. გიფუროვი. მან თქვა, რომ ამ საწარმოს მუშებმა, ინჟინერ-ტექნიკურმა მუშაკებმა და მოსამსახურეებმა ტაჯიკეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად დასახელეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტთან არსებული პარტიული კონტროლის კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ს. სოლომენცევი და გაერთიანების მქსოველი ბ. ო. ყურბანოვა.

თათბირის მონაწილეებმა **მიხეილ სერგის ძე სოლომენცევს** და **ბაზორალი ოდილის ასულ ყურბანოვას** სთხოვეს დათანხმდნენ კენჭი იყარონ ტაჯიკეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად ყაირაყუმის საარჩევნო ოლქში.

გაიმართა **ერეკვნის ღარიბჯანიანის** საარჩევნო ოლქის მშრომელთა წარმომადგენლების სოოლქო არჩევნებისწინა თათბირი. ერეკვნის საბურავების ქარხნის ავტოსაბურავების ამწყობმა ვ. ვ. პეპანინამ თქვა, რომ საწარმოს კოლექტივმა რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად დასახელა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო და ავტოსახაზავების ამწყობი ს. ხ. ტონოიანი. ორატორმა შეკრებილთ მოუწოდა მხარი დაუჭირონ ამ კანდიდატურებს..

თათბირის მონაწილეებმა გადაწყვიტეს სთხოვონ **ანდრია ანდრიას ძე გრომიკოს** და **სამხონ ხაჩატურის ძე ტონოიანს** დათანხმდნენ კენჭი იყარონ სომხეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად ერევნის ღარიბჯანიანის საარჩევნო ოლქში.

ჩარჯოუს რაიონის კოლმეურნეობა „ლენინგრადში" გაიმართა თურქმენეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების **ამუდარიის** საარჩევნო ოლქის შრომითი კოლექტივების წარმომადგენლების არჩევნებისწინა თათბირი. მექანიზატორმა კ. ბ. ჯორაევმა თქვა, რომ მეურნეობის კოლექტივმა გადაწყვიტა თურქმენეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად დასახელეს ა. ბ. ტურლოს ამავე რაიონის მეორე მდივნად მუშაობდა.

პარტიის გლდანის რაიკომის მეორე მდივნად და ბიუროს წევრად არჩეულია ამხ. ბ. ი. ბოლოტნიკოვი, რომელიც პარტიის ქალაქ თბილისის საქარხნო რაიკომის მდივნად მუშაობდა.

პარტიის ლენინსკიბანაი თანამედროვე ეტაპზე წარმოებითი ურთიერთობის სრულყოფის პროცესის გაშლისათვის.

პროგრამაზე დანიშნულების ამოცანა: უზრუნველყოთ შრომის ნაყოფიერების უმაღლეს მსოფლიო დონეზე ქვეყნის გაყვანა.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროცესის დაჩქარება ეკონომიკის ეფექტიანობის ამაღლების უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია.

საბჭოთა საზოგადოების ეკონომიკური, სოციალური, სულიერი პროგრესის ერთიანობა განვითარებული სოციალიზმის ეტაპზე.

„თითოეულისაგან უნარის მიხედვით, თითოეულს — შრომის მიხედვით" სოციალიზმის ძირითადი პრინციპია.

შრომა სოციალიზმის დროს საზოგადოებრივი დოვლათის, ყველა შრომელის კეთილდღეობის წყაროა.

უკეთ რომ ვიცხოვროთ, უკეთ უნდა ვიმუშაოთ.

განმანაწილებელი ურთიერთობის სრულყოფის აქტუალური საკითხები განვითარებული სოციალიზმის პირობებში.

სოციალური სამართლიანობა სოციალიზმისათვის „დამახასიათებელი საზოგადოებრივი ურთიერთობის პრინციპი.

უკანასკნელ საზოგადოების აშენება პარტიის პოლიტიკის პრაქტიკული ამოცანაა განვითარებული სოციალიზმის ეტაპზე.

ხალხის სოციალისტური თვითმართველობა საზოგადოებისა და სახელმწიფოო საქმეების მართვის დემოკრატიული სისტემაა.

ერების ყოვლიანი და დაახლოება განვითარებული სოციალიზმის პირობებში.

პიროვნების ყოველმხრივი განვითარება საბჭოთა კაშრის კომუნისტური პარტიის უმაღლესი მიზანია.

ცხოვრების სოციალისტური წესის სულერი, მორალური ღირებულებები.

იდეოლოგიური მუშაობა მასებთან პარტიის კაშრის განმტკიცების ქმედითი ინსტრუმენტია.

პარტიის ხელმძღვანელი როლის გაძლიერება და სოციალისტური დემოკრატიის გაღრმავება ერთიანი, მთლიანი, კანონზომიერი პროცესია.

ყველგან და თანამიმდევრულად განვამტკიცოთ მუშაობის ლენინური სტილი.

მასების დარწმუნება, ორგანიზაცია, აღზრდა პარტიული ხელმძღვანელობის მეთოდებია.

საბჭოთა კაშრის კომუნისტური პარტიის საკადრო პოლიტიკის აქტუალური საკითხები.

საბჭოთა კაშრის კომუნისტური პარტიის წესდება პარტიის ცხოვრების კანონია.

1985
24
თებერვალი
საპრეზიდენტო
საარჩევნოების
დღე

ხალხის რჩეულნი

(დასასრული)

— № 252 თერჯოლის საარჩევნო ოლქში, თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის დირექტორი **პანტაკაო შალვას ძე თორდია** — ქალაქ თბილისის საქარხნო რაიონის № 88 ჰიდროშენგებელთა საარჩევნო ოლქში, ქედის რაიონის სოფელ ზვარეს კოლმეურნეობის მეთაბაკოვე **მანანა ხუსნის ასული დაისამაძე** — ქედის რაიონის № 425 ცხმორისის საარჩევნო ოლქში.

ეროვნებითა არჩევნებისწინა კრებებზე საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად დასახელეს: ასათიანის სახელობის ფსიქიატრიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი **ავლიან დავითის ძე ზურაბაშვილი** — სიღნაღის რაიონის № 208 მაღარის საარჩევნო ოლქში, მცხეთის ქარხანა „მიღწევაკვშირის" ამწყობ-მემონტაჟე **მარიამ დურმიშხანის ასული ირემაშვილი** — № 98 მცხეთის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის განყოფილების გამგე **ბორის ზაქარიას ძე ბარსუკოვი** — სოხუმის საარჩევნო № 383 ბესლეთის საარჩევნო ოლქში, განთიადის მერძეველობა-მეკარტოფილეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა **ლილი შალვას ასული დაუთაშვილი** — ლმაინის რაიონის № 152 განთიადის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის კულტურის განყოფილების გამგე **ნოდარ შალვას ძე ჯანშერიძე** — ქალაქ ქუთაისის № 257 ავტოქარხნის საარჩევნო ოლქში, რატანის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა **ვეფერა სიმონის ასული ანანიაძე** — № 162 ბოლნისის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მსუბუქი მრეწველობისა და სახალხო მოხმარების საქონლის განყოფილების გამგე **ოთარ მიხეილის ძე ივანაშვილი** — ზესტაფონის რაიონის № 239 ძირულის საარჩევნო ოლქში, ლაგოდეხის რაიონის სოფელ ნინიგორის კომეურნეობა „მეგობრობის" კოლმეურნე **მარიამ პავლეს ასული შარიქაძე** — № 214 ვარდისუბნის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის თავდაცვითი მრეწველობის განყოფილების გამგე **ტარიელ ვლადიმერის ძე ლორთქიფანიძე** — ქალაქ ზუგდიდის № 329 ლენინის საარჩევნო ოლქში, ფარცხისყანაღეგის მებოსტნეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა **ლია ვასილის ასული მასალაძე** — ქალაქ წყალტუბოს № 275 ქვეტერის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მრეწველობის განყოფილების გამგე **ბეგლარ დიმიტრის ძე მახარაშვილი** — ქალაქ რუსთავის № 175 მშენებელთა საარჩევნო ოლქში, ბერძენეთა საარჩევნო ოლქში, ქუთაისის ავტომობილთა ქარხნის მერქანამბრეველი **ბაბუა ალექსანდრეს ასული ბაბოიანი** — წალენჯიხის რაიონის № 157 ედემელისის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის საერთო განყოფილების გამგე **ლევან ოსეფის ძე მგალობლიშვილი**—ქალაქ თბილისის სბერტოაოლის რაიონის № 62 დოლიძის საარჩევნო ოლქში, მერეკულის მეჩიაიფების საბჭოთა მეურნეობის მეჩიაე **მარიამ გიორგის ასული აკაბა** — ოჩამჩირის რაიონის № 391 მოქვის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის იკონომიკური განყოფილების გამგე **ლეონიასის ძე ხახურაშანია** — სამტრედიის რაიონის № 293 ენგელსის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის უცხოეთთან ურთიერთობის განყოფილების გამგე **პეტრე პეტრეს ძე ჩხეიძე** — ქალაქ ბათუმის №403 სტალინის საარჩევნო ოლქში, კვაისის ტყვია-თუთიის მაღაროთა სამმართველოს სამთო სამჭრელ ჯაბურღილების მბურღავი **პავლე ალექსანდრეს ძე ნანიეკი** — ჯავის რაიონის № 436 კვაისის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის საქმეთა მმართველი **თენგიზ ოსიფის ძე ხელაშვილი** — თეთრი წყაროს რაიონის № 161 ასურეთის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის მეორე მდივანი **ვლადი ისიდორის ძე ალავიძე** — ქალაქ სოხუმის № 359 კალინინის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სუბტროპიული მეურნეობის ინსტიტუტის სასწავლო-საცდელი მეურნეობის „ეშერის" მუშა **ალეშა თამაზის ასული ჯუბრაკა** — სოხუმის რაიონის № 381 ეშერის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის აჭარის საოლქო კომიტეტის მეორე მდივანი **გურამ იაკობის ძე ჩიგოგიძე** — № 411 ქობულეთის საარჩევნო ოლქში, ჩხოროწყუს რაიონის სოფელ ხაბუმის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობის წევრი **ეთერ სამსონის ასული ცირამუა** —, № 346 ხაბუმის საარჩევნო ოლქში, სამხრეთ ოსეთის სახალხო დეპუტატთა საოლქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე **თამარ შალვას ასული კახულოვა** — № 435 ჯავის საარჩევნო ოლქში.

რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთა შორის არიან ბუდაუთის რაიონის სოფელ ოროპონკიძის სახელობის კოლმეურნეობის წევრი **ცაცინა რაფდენის ასული მაკაბერიძე** — № 376 ბაბარიშის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს პროფსაბჭოს მდივანი **ზინაიდა არნენის ასული კვაჭაძე** — № 193 გურჯაანის საარჩევნო ოლქში, სოფელ ბოგდანოვკის კოლმეურნეობა-კომპლექსის ტრაქტორისტი **ხაჩატურ მარღანის ძე ხაჩატრიანი** — ბოგდანოვკის რაიონის №149 განძის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მდივანი **კონსტანტინე ვახტანგის ძე კაპანაძე** — ქალაქ თბილისის საქარხნო რაიონის № 84 მელოდრატორთა საარჩევნო ოლქში, თბილისის ორჯონიკიძის სახელობის მანქანათსაშენებელი ქარხნის ამწყობი ზინეკალი **ბორის ვლადიმერის ძე ბურაკოვი** — ქალაქ თბილისის ოქტომბრის რაიონის № 35 ხეთაგუროვის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მდივანი **ჯემალ რაფიელის ძე კუხალაშვილი** — ქალაქ თბილისის ლენინის რაიონის № 10 ლომაფლელის საარჩევნო ოლქში, ენგელის ელექტროზა-ქალაქის კომბინატის ქალაღლის საამქროს მუშა **ლეილა ნიკოლოზის ასული ჯომდავა** — ქალაქ ზუგდიდის № 331 კიროვის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარე **აკაკი გრიგოლის ძე კარანაძე** — ლაგოდეხის რაიონის № 216 ფეხის საარჩევნო ოლქში, ნიკაჭკარის მეცენატობის საბჭოთა მეურნეობის მუშა **ბაბუცა ისიდორის ასული ლუხუტაშვილი** — ამბროლაურის რაიონის № 282 ჭრეშანოს საარჩევნო ოლქში, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი **ვაჟა მიხეილის ძე ოყუჯავა** — ქალაქ თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის № 52 ორჯონიკიძის საარჩევნო ოლქში, ქუთაისის ლითოფონის ქარხნის მეპანატე **ვალენტინა ნიკოლოზის ასული კოსტარეკა**— ქალაქ ქუთაისის № 270 ძერჟინსკის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის რექტორი **თეიმურაზ ნიკოლოზის ძე ლოლაძე** — ქალაქ თბილისის საბურთალოს რაიონის № 61 საკადის საარჩევნო ოლქში, ქალაქ გაგრის ზონის სოფელ სალმე-ბის კოლეეურნეობა „ბეგობრობის" წევრი **მაია ვიქტორის ასული მალეი** — №372 ბაღნარის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე **ლუდვიგ აქსენტის ძე ლურჭაია** — თელავის რაიონის № 225 კურდღელაურის საარჩევნო ოლქში, მახარაძის რაიონის სოფელ ბაღლეთის კოლმეურნეობა „უკრაინის" აგროკემიკოსი **ცირა ტიტის ასული პაპავა** — № 314 ნასაკირალის საარჩევნო ოლქში, ამეტერკვაკასის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის სამხედროსამაკარო ძალების სარდალი — ამეტერკვაკასის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის ჯარების სარდალი პირველი მოადგილე ავიაციის დარგში **იგორ ევგენის ძე ბურაკოვი** — ქალაქ როსთავის № 179 7 ოქტომბრის საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს № 2 ტრესტის სამტრედიის № 25 მოძრავი მექანიზებული კოლონის კომპლექსური ბრიგადის ბრიგადირი **დავით ხიმონის ძე ბაღდავაძე** — სამტრედიის რაიონის № 293 მარქსის საარჩევნო ოლქში, ნორიოს მეფრინველეობის ფაბრიკის დირექტორი **მერი ლუარსაბის ასული მდივანი** — გარდაბნის რაიონის № 91 დიდი ლილოს საარჩევნო ოლქში, გორის რაიონის სოფელ ტყვიავის კეცხოველის სახელობის კოლეეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე **რობინზონ ნიკოლოზის ძე ჩიხლაძე** — № 110 ტყვიავის საარჩევნო ოლქში. (საქინფორმი).

5 იანვარი ■ საკრებული იუწყება

უცხოეთში

ინფორმაციული მიმოხილვა

მომავლის რწმენით დაიწყო სოციალიზმის სამყაროს ახალი, 1985 წელი. სოციალისტურ ქვეყნებს სრულიად საფუძვლიანად მიაჩნიათ იგი კიდევ ერთ მნიშვნელოვან ნიშნისგებად ისტორიულ გზაზე, რომელსაც ადამიანი მისცა დიდმა ოქტომბერმა.

სოციალისტური ქვეყნების ხალხებს მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი წარმატებით დაამთავრონ მიმდინარე ხუთწლედი და მტკიცე საფუძველი ჩაუყარონ შემდგომ წინსვლას წარმოების ეფექტიანობის ამაღლების, სახალხო მეურნეობის განვითარების ინტენსიფიკაციის გზაზე. საქმე ეხება 2000 წლამდე გთვალისწინებული მასშტაბური გრძელვადიანი ამოცანების გადაწყვეტას, ამასთან უნდა გამოვიყენოთ ყოველივე ის, რასაც ადამიანს მეცნიერულ-ტექნიკური რევოლუცია აძლევს.

ამ მართლაც გრანდიოზული აღმშენებლობითი გეგმების განხორციელებისათვის საბჭოთა კავშირს, ისევე როგორც ყველა სხვა სოციალისტურ ქვეყანას, სჭირდება მშვიდობა. ეს სოციალიზმის პრინციპული ხაზია, რომელიც არ არის დამოკიდებული არავითარ პოლიტიკურ კონიუნქტურაზე, სოციალ ლ ი ტურ ქვეყნებს სურთ იცხოვრონ მშვიდობიანად ყველა ქვეყანასთან, განსახოციელონ სხვადასხვა სოციალურ-პოლიტიკური სისტემის სახელმწიფოებთან მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპები. დაიწყეს რა 1985 წელი, როცა სრულდება 40 წელი გამარჯვების დღიდან, ისინი მოგვაგონებენენ ისტორიულ გამოცდილებას: ომის წინააღმდეგ უნდა ვიბრძოლოთ მანამ, სანამ იგი არ დაწყებულა.

სწორედ ამას ისახავს მიზნად საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების მიერ ბოლო დროს წამოყენებული ფართო მასშტაბის ინიციატივები და წინადადებები, რათა მსოფლიო გამოიყენონ იმპერიალიზმის მიერ შექმნილი კონფრონტაციის ჩიხიდან. ამავე მიზანს ემსახურება საბჭოთა კავშირის წინადადება იმის შესახებ, რომ მოეწყოს შეურთებულ შტატებთან მოლაპარაკება საკითხთა მთელ კომპლექსზე, რომლებიც ეხება ბირთვულ და კოსმოსურ შეიარაღებას. საკითხს იმის თაობაზე, თუ სად და როდის უნდა მოეწყოს ასეთი მოლაპარაკება, განიხილავენ 7-8 იანვარს ჟენევაში ამხანაგ ა. ა. გრომიკოსა და ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის ჯ. შულცის შეხვედრაზე. საბჭოთა კავშირი ხელს ახალიფათო პროცესი თავიდან უნდა ავიცილოთო, სანამ იგი შეუქცევადი გამხდარა, და ამის გახორციელება არ უნდა გადავდოთ.

საბჭოთა კავშირმა წამოაყენა ღონისძიებათა კონკრეტული პროგრამა, რომელთა მიზანია საშუდამოდ აიკრძალოს ძალის გამოყენება კოსმოსში და კოსმოსიდან დედამიწის მიმართ, აგრეთვე დედამიწიდან კოსმოსში არსებული ობიექტების მიმართ. ჩვენმა ქვეყანამ წამოაყენა წინადადება აიკრძალოს და მოისპოს დამკვრელი კოსმოსური რაკეტები „კოსმოსური ომებს", არამედ პრაქტიკულად

ჟენევის შეხვედრის ფონ

მშვიდობიანი თანაარსებობა და არა კონფრონტაცია

ალმშენებლობითი გეგმების განხორციელებისათვის საბჭოთა კავშირს, ისევე როგორც ყველა სხვა სოციალისტურ ქვეყანას, სჭირდება მშვიდობა. ეს სოციალიზმის პრინციპული ხაზია, რომელიც არ არის დამოკიდებული არავითარ პოლიტიკურ კონიუნქტურაზე, სოციალ ლ ი ტურ ქვეყნებს სურთ იცხოვრონ მშვიდობიანად ყველა ქვეყანასთან, განახორციელონ სხვადასხვა სოციალურ-პოლიტიკური სისტემის სახელმწიფოებთან მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპები. დაიწყეს რა 1985 წელი, როცა სრულდება 40 წელი გამარჯვების დღიდან, ისინი მოგვაგონებენენ ისტორიულ გამოცდილებას: ომის წინააღმდეგ უნდა ვიბრძოლოთ მანამ, სანამ იგი არ დაწყებულა.

სწორედ ამას ისახავს მიზნად საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების მიერ ბოლო დროს წამოყენებული ფართო მასშტაბის ინიციატივები და წინადადებები, რათა მსოფლიო გამოიყენონ იმპერიალიზმის მიერ შექმნილი კონფრონტაციის ჩიხიდან. ამავე მიზანს ემსახურება საბჭოთა კავშირის წინადადება იმის შესახებ, რომ მოეწყოს შეურთებულ შტატებთან მოლაპარაკება საკითხთა მთელ კომპლექსზე, რომლებიც ეხება ბირთვულ და კოსმოსურ შეიარაღებას. საკითხს იმის თაობაზე, თუ სად და როდის უნდა მოეწყოს ასეთი მოლაპარაკება, განიხილავენ 7-8 იანვარს ჟენევაში ამხანაგ ა. ა. გრომიკოსა და ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის ჯ. შულცის შეხვედრაზე. საბჭოთა კავშირი ხელს ახალიფათო პროცესი თავიდან უნდა ავიცილოთო, სანამ იგი შეუქცევადი გამხდარა, და ამის გახორციელება არ უნდა გადავდოთ.

საბჭოთა კავშირმა წამოაყენა ღონისძიებათა კონკრეტული პროგრამა, რომელთა მიზანია საშუდამოდ აიკრძალოს ძალის გამოყენება კოსმოსში და კოსმოსიდან დედამიწის მიმართ, აგრეთვე დედამიწიდან კოსმოსში არსებული ობიექტების მიმართ. ჩვენმა ქვეყანამ წამოაყენა წინადადება აიკრძალოს და მოისპოს დამკვრელი კოსმოსური რაკეტები „კოსმოსურ ომებს", არამედ პრაქტიკულად

● იაპონია

საშიში კურსის ფარგლებში

ტოკიო. იაპონიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ტეცუო უეჰამ მკაცრად გააკრიტიკა ნაკასონეს კონსერვატიული მთავრობა იმის გამო, რომ ფარგალრში მიმყვება ვაშინგტონის ადმინისტრაციის მშვიდობისათვის საშიშ სტრატეგიას. მან აღნიშნა, რომ ამგვარ კურსს შეიძლება მოამყვეს იაპონია-ამერიკის სამხედრო ალიანსის შემდგომი გაძლიერება და, საბოლოო ანგარიშით, ამერიკის შეერთებული შტატების ბირთვულ პლაცდარმად იაპონის გადაქცევა. იაპონიის კომპარტიის ხელმძღვანელმა განაცხადა, რომ იაპონის ტერიტორიაზე, განლაგებული მრავალრიცხოვანი ამერიკული სამხედრო ბაზა იაპონიას უქმნის ბირთვულ კონფლიქტში ჩათრევის რეალურ საფრთხეს.

● ინდოეთი

სასლელგამოთმეული რუსი ბალერინის ანა პავლოვას სახელი უწოდეს კლასიკური ბალეტის სკოლას, რომელიც უკვე მესამე წელია მოქმედებს დელში საბჭოთა მეცნიერების, კულტურისა და ხელოვნების სახლთან. აქ გამართულ საზეიმო საღამოზე მოსწავლეებმა სპეციალური პროგრამა წარმოადგინეს.

ნორჩ ბალერინებს გულთბილად მიესალმა სსრ კავშირის სახალხო არტისტი, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, პროფესორი ო. ლეპეშინსკაია. მან უფროსი ეგვეფის მოსწავლეებს მორგი კურსის დამთავრების მოწმობები გადასცა. (სურათზე ქვემოთ).

თანამშრომლობის კანონით

● ანგოლა

ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობა მეუნეცებელ ყურადღებას უთმობს ქვეყნის მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვას, უწინარეს ყოვლისა კი ბავშვთა შორის საშიშ დაავადებათა პროფილაქტიკას. ანგოლას ამ საქმეში დიდ დახმარებას უწევენ სოციალისტური თანამშრომლობის ქვეყნების სპეციალისტები.

სურათზე: საბჭოთა ექიმი კინინიოველი გ. მარკოვი და ანგოლელი ექიმები ეინუ ვოიო (მარცხნივ) და რენალდუ პიმენტალი (მარჯვნივ) ნორჩ პაციენტთა მიღების დროს.

● ინდოეთი

ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲓᲔᲑᲐ ᲛᲘᲡᲪᲔᲡ ᲩᲘᲜᲔᲗᲘᲡ ᲛᲮᲐᲠᲔᲡ

ᲕᲘᲢᲔᲢᲜᲐᲛᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲠᲔᲡ�პᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲡᲐᲒᲐᲠᲔᲝ ᲡᲐᲥᲛᲔᲗᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡ ᲜᲝᲢᲐ

ᲰᲐᲜᲝᲘ. ვიეტნამის სოციალისტური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროსათვის გაგზავნილ ნოტაში ჩინეთის მხარეს წინადადება მისცა უარი თქვან ორი ქვეყნის საზღვარზე ყოველგვარ შეიარაღებულ მოქმედებაზე ამა წლის 16 იანვრიდან 26 თებერვლამდე პერიოდში, რათა ვიეტნამისა და ჩინეთის საზღვრისაო, რაიონებს მეტოვრებთ შესაძლებლობა მისცეს მშვიდობიან ვითარებაში შეხვდნენ ახალ წელს მთვარის კალენდრით.

ეს ინიციატივა, რომელსაც ვიეტნამის სოციალისტური რესპუბლიკა იჩენს ვიეტნამსა და ჩინეთს შორის დიპლომატიური ურთიერთობის დამყარების 35 წლისთავის წინ, აღნიშნულია დოკუმენტში, ნაკარნახევია ვიეტნამ-ჩინეთის ტრადიციული მეგობრობის თანამიმდევრული პატივისცემით და კეთილშეზობლური ურთიერთობის აღდგენისადმი მისწრაფებით, იგი მეესაბამება ორი ქვეყნის ხალხების ინტერესებს და სულსკვეთებას, მიზნად ისახავს საზღვარზე დაძაბულობის შენელებას და ხელს უწყობს ხელსაყრელი ატმოსფეროს შექმნას ორმხრივი ურთიერთობის პრობლემათა გადასაწყვეტად.

ვიეტნამის სოციალისტური რესპუბლიკის მთავრობამ მიღო აგრეთვე გადაწყვეტილება, რომ საახალწლო დღესასწაულთან დაკავშირებთან ჩინეთის მხარეს გადასცეს ჩინეთის სახელმწიფო რესპუბლიკის რამდენიმე მოქალაქე, რომლებიც ვიეტნამის ტერიტორიაზე შეიპყრეს.

უკანასკნელ საათს

მოკლედ
ტელეტაიპის ლენტიდან

● **ლონდონი. ნასობრივი მოსპობის ახალ სახეობათა იარაღის შეშუშავება უალრესად საშიშია, და მას მსოფლიო ბირთვული ხანძარი შეიძლება მოჰყვეს.** უშიშროების ერთადერთი რეალური გზაა ბირთვული ენერგორესურსების დონის შემცირება. ეს განაცხადეს ლონდონში მიმდინარე საზოგადოებრივი ტრიბუნალის მონაწილეებმა, რომელიც მიაწყო „ბირთვული განიარაღების მომხრე იურისტთა" ორგანიზაციამ. ტრიბუნალში მონაწილეობენ მსოფლიოს ბევრი ქვეყნიდან. მათ შორის სსრ კავშირიდან ჩამოსული ცნობილი სამხედრო ექსპერტები და სამართლის დარგის სპეციალისტები.

● **ბეირუთი. სულ უფრო იზრდება სახალხო წინააღმდეგობა ისრაელი აგრესორებისადმი ლიბანის ოკუპირებულ რაიონებში.** მარტო წინა დღეღამის განმავლობაში პატრიოტებმა განახორციელეს ხუთი ოპერაცია დამყარობლებისა და მათი დაქირავებულების წინააღმდეგ. ტირის ჩრდილოეთით მათ რაკეტები დაუშინეს ოკუპანტების სამხედრო ტექნიკისა და ქვეითი ჯარების ქვემგანაყოფების თავმოყრის რაიონს, დიდი ზარალი მიაყენეს მათ. როგორც თვითმხილველნი ამბობენ, ისრაელის ფაშისტურ-სამაერო ძალების ოთხმა ვერტმფრინავმა მონაწილეობა მიიღო დაბომბილ და დაპრილი ჯარისაკაცებისა და ოფიცრების ევაკუაციაში.

● **ტრიპოლი. ლიბიის ჯამაჰირიის საინფორმაციო სააგენტომ გადაწერილ დაგმო ამერიკის ადმინისტრაციის პროვოკაციული პოლიტიკა ნიკარაგუის რესპუბლიკის მიმართ.** სუვერენული სახელმწიფოს მთავრობაზე ვაშინგტონის უნერი ზეგავლენის ცდები, აღნიშნულია კომენტარში, ხორციელდება იმპერიალიზმის საერთო სტრატეგიის ფარგლებში, რომლის მიზანია ცენტრალურ ამერიკასა და პლანეტის სხვა რაიონებში ბატონობის მიღწევა.

● **ნიუ-იორკი.** ამერიკის შეერთებული შტატების ორგანიზებულ მუშათა მოძრაობაზე ფართო შეტევას, რომელიც გაშალეს ამერიკის მეწარმეებმა რეიგანის ადმინისტრაციის სრული მხარდაჭერით, მოპასუხა ქვეყნის პროფკავშირთა რიცხვის ზკვეთრი შემცირება. როგორც ასოციაციერ პრესის სააგენტო იუწყება, კლევლენდის უნივერსიტეტის პროფესორების ბრიიან პეშეზრისა და ჰარი გრეგის მიერ მოწყობილი პროფკავშირულ ხელმძღვანელთა გამოკითხვის შედეგების დამოწმებით, მარტო 1980-1982 წლებში პროფკავშირთა რიცხვი 2 მილიონი კაცით, ანუ 10 პროცენტით შემცირდა. ოცი წლის წინათ, ხაზგასმით აღნიშნეს ბატონობის მონაწილეებმა, პროფკავშირთა წარმომადგენლებს უფრო მყარი პოზიციები ეკავთ მეწარმეებთან მოლაპარაკების დროს. ახლა კი მდგომარეობა შეიცვალა და ამის მთავარი მიზეზია ვაშინგტონის ახალანდელი ადმინისტრაციის ანტიშუფრი პოლიტიკა.

● აუშ

ᲐᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲔᲜ ᲨᲔᲘᲐᲠᲐᲦᲔᲑᲣᲚ ᲩᲐᲠᲔᲕᲐᲡ

სან-ფრანცისკო. რეიგანის ადმინისტრაციამ, რომელიც ახორციელებს სახელმწიფო ტერორიზმის პოლიტიკას, დაიწყო მასირებული მზადება სუვერენულ სახელმწიფოთა საშინაო საქმეებში უშუალო შეიარაღებული ჩარევისათვის.

როგორც ენ-ბი-სი ტელეკომპანია იუწყება, აშკამად ამერიკის შეერთებულ შტატებში გამლანთი ხორციელდება დიერეასიელი ძალების მომზადების დიდი მასშტაბის პროგრამა. უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე, ხაზგასმით აღნიშნა ტელეკომპანიამ, კომანდოსების რიცხვი მესამედით გაიზარდა. სულ კი ახლადფილი ადმინისტრაციის მმართველობის პირველი ოთხი წლის მანძილზე „ბანდოკლე, ბინძურ და მცირე ომებში" მონაწილეობისათვის მომზადება გაიარა 15 ათასმა ავიზაკმა.

სამხედრო ფორმაში გამოწყობილი ამ ტერორისტების განკარგულებაშია სხვადასხვა თანამედროვე სახეობის შეიარაღება და საბრძოლო ტექნიკა, მათ შორის სამხედრო-სატრანსპორტო თვითმფრინავები და ვერტმფრინავები, ბირთვული იარაღიც კი, რომელიც განკუთვნილია „იერიშრომებისა და სხვა დიდი ობიექტების მოსპობისათვის". კერძოდ, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განლაგებული ამერიკის შეერთებული შტატების არმიის დივერსიული ქვეგანყოფილებები შეიარაღებაში შედის „ზუერჩანთის" ტიპის 100 ატომური ბომბი.

ახლა ამერიკის შეერთებულ შტატებში, აღნიშნა შემდეგ ენ-ბი-სმ, მიმდინარეობს ზვრნინა დივერსანტთა 100-კაციანი სპეციალური ჯგუფების დედამიწის სხვადასხვა რაიონში გადასაყვანად ატომური წყალქვეშა ნავების გამოყენების დამუშავების მიზნით.

6 იანვარი, 1985 წ.

თეატრი

მოხსენებების, ლექციებისა და საუბრებისა, რომლებიც დაკავშირებულია ჟურნალ „კომუნისტში" გამოქვეყნებულ ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიასთან „განვითარებული სოციალიზმის მოთხოვნების დონეზე"

● საქართველოს კომპარტიის ქალაქ თბილისის ლენინის რაიონის პლენუმი

ᲒᲐᲘᲛᲐᲠᲗᲐ საქართველოს კომპარტიის ქალაქ თბილისის ლენინის რაიონის პლენუმი, რომელმაც განიხილა ორგანიზაციული საკითხები.

პარტიის გლდანის რაიკომის პირველ მდივნად არჩეულია ამხ. ა. თ. გოცირიძე, რომელიც პარტიის ამავე რაიკომის მეორე მდივნად მუშაობდა.

პარტიის გლ

გაზეთ „კომუნისტის“ მივლენებით მწერალი, საქართველოს სსრ სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი („ხუთწლედის მატიანე“) მირონ ხერგიანი იყო სვანეთში. გთავაზობთ მის ნარკვევს.

კალეიდოსკოპი

ბოგოლიტერები

ვიდეო ერთი სასიამოვნო სიურპრიზი თ გაგვიმასპინძლდნენ სვანეთის ეკლესიები.

შარშან იყო და ამ ცასთან ახლოს მდებარე კუთხის საგანძური თავმოყრილი და პირველად გამოფენილი ვიხილეთ საქართველოს დედაქალაქში. ამჯერად კი დღემდე თითქოს ყველისაგან მავიწყებულმა კაიშის ეკლესიამ განაცხადა თავისი ჭიშკარი და უხსოვარი დროიდან მის ყედლებში მოკრძალებით გაფფენილ სულიერ სამყაროს, მის შინაგან ამაღლებულობასა და სილამაზეს გვაჩიარა.

სასიამოვნო შოკლენის მოწმე შეიქნა ამ დღეებში ქართული კულტურისა და ხელოვნების ისტორიით დაინტერესებული ჩვენი საზოგადოებრიობა. ბეგლთა დაცვის სამმართველოს მცირე საღემონსტრაციო დარბაზში მოეწყო ამ ორგანიზაციის რესტავრატორთა ერთი ჯგუფის, მართლაც რომ შეუპოვარი, თავდადებული შრომის შედეგად გამოვლენილი და სამზეოზე გამოტანილი უძველესი და უნიკალური კედლის მხატვრობის, ფრესკული ძეგლების კალკერებული ნიმუშების მეტად საინტერესო გამოფენა. საინტერესოა იგი თუნდაც იმიტომ, რომ მსგავსი რეკონსტრუქციული ნამუშევრების ექსპოზიცია იშვიათია საერთოდ ჩვენს ქვეყანაში. ამ მოვლენამ ისეთი ფართო გამოხმაურება პოვა, რომ საბოლოოდ მომწიფდა აზრი მოხუმენტური ფერწერის ასლებისა და კალკერებულ-რეკონსტრუქციული ნამუშევრების მუდმივმოქმედი საგამოფენო დარბაზის დაარსებისა, რაც ასევე პირველი იქნება საბჭოთა კავშირში.

კაიშის ეკლესია!..

სვანეთშიაც კი ყველამ როდი უწყოდა ამ ბოლო დრომდე მისი სახელი და არსებობა. მეცხოველეობის ზეგიდიდის გზაზე ეკიპის ცნობილ ალმართებს შემოყოლილი მგზავრის თვალსაწიერში აუცილებლად გაკრთება მთის კორტოხზე ამაყად შემომდგარი ქვეყნიერებას განდგომილი ეკლესიის კონტურები, მაგრამ ეს გრძელდება სულ რამდენიმე წამს, მალე იგი მთათა მიღმა იკარგება, თვალს ეფარება და დაიწყების ბურუსში უჩინარდება.

ფიზიკურ გონებას არ შეიძლება ერთი მოგეტი მაინც არ აღებეჭდოს მახსოვრობაში, პოეტის თქმისა არ იყოს, ერთი გაოცება არ დაეუფლოს—„რა ხელმა აამენა“ მთავარი გზიდან, ახლომდებარე სოფლებიდან მოშორებით ეს კოპწია ეკლესია, რა ჩანაფიქრი ამოძრავებდა მის უცნობ ხუროთმოძღვარს?!

და ამ განდეგილობაშიც, ძნელად ხელმისაწვდომობაშიც ,,არის რაღაც ფაქიზი აზი, უფრორე მორწმუნეთათვის საცხაური და, რაღა თქმა უნდა, უპირველეს ყოვლისა, მათთვის განკუთვნილი ქვეშეცნიერი მინიშნება იმისა, რომ „სულის სიმშვიდე“ ადვილად როდი მიიღწევა, მას ხარკი უნდა უხადო.

ამ კონტექსტით იკითხება ახლომდებარე სოფლის — კირჩხუნდადის ეტიმოლოგიაც. კირჩხუნდადი — იგივე კიბიანი, ძნელად მისასვლელი ადგილი. კაიშიც ამ მნიშვნელობის არეალშია მოქცეული —„ა“ ფიქალს ნიშნავს სვანურად. შეიძლება „ფიქლისგრადაც“ გავგოთ ადგილის სახელწოდება, მაგრამ უფრო საეარაუდოა, რომ იქ ამავალი ფიქლოვანი ბილიდანაც მომდინარეობდეს და მისი ეტიმოლოგია ფიქლოვან საფეხურებსაც უკავშირდებოდეს.

რა თქმა უნდა, ეს ენათმეცნიერული ნიუანსები ამჯერად მთავარი არ გახლავთ, მთავარი არის ის სიურპრიზი, რომელიც კაიშის ეკლესიამ შემოგვთავაზა და რითაც დავიწყეთ ჩვენი საუბარი...

მართლაც, რა სიურპრიზზეა ეს ლაპარაკი?

და რაც მეტად მნიშვნელოვანია, ვინ არიან მისი შემოქმედნი?

როგორია კაიშისა და არა მარტო კაიშის, საერთოდაც სვანეთის ძეგლების რესტავრაცია-აღდგენის, იქაური უნიკალური ფრესკული მხატვრობის ნიშვნშთა მეცნიერული კვლევა-ძიების ისტორია?

დავიწყოთ იქიდან, რომ ამ ბოლო დრომდე ეკლესიები, როგორც მთელ საქართველოში, აქაც მეტად სავალალო მდგომარეობაში იყო: ისინი, თუ შეიძლება ასე ითქვას, უყურადღებობისაგან წულა ღაფავდნენ. ძეგლთა დაცვის სამმართველომ ყველაფერი იღონა მათი გადარჩენისათვის, და არა მარტო მათი, საერთოდ მთელი ჩვენი რესპუბლიკის მთასა და ბარში არსებული მრავალი სხვადასხვა დანიშნულების ძეგლის ხსნისათვისაც...

აქვე უნდა აღინიშნოს, ის თავისებურებაც, რომლითაც სვანეთს გამორჩეული ადგილი უკავია საქართველოს სხვა კუთხეებს შორის. მხედველობაში მაქვს ის გარემოება, რომ სვანეთი განსაკუთრებით მდიდარია ფერწერული და მოქედილი ხატებით... და ეს ბუნებრივიც არის, თუ გავიფიქლიზენებთ იმ გარემოებას, რომ ეს კუთხე ძველთაგანვე იყო განთქმული თავისი შესანიშნავი ხელოვნებით; გარდა ამისა, აქაური ეკლესიების ნაწილი, უძველესი დროიდან მოყოლებული, ქვეყნის ცენტრებში არსებულ წამყვან საკულტო დაწესებულებათა ერთგვარ განძთსაცავს, სიმდიდრე ფილიალს წარმოადგენდა. ასე, მაგალითად, ცნობილია, რომ დოლასვიფის ეკლესია სვეტიცხოველის ფილიალად ითვლებოდა. ოდიანთბისა და განსაკუთრებულ ადგილ ბარიდან მთაში აჰკოხდათ ძვირფასეულობა, უნიკალური ნივთიერი ძეგლები და იქ ინახავდნენ. ზმირად კი ამ ძეგლებს უკან არ აბრუნებდნენ. ეს ხდებოდა შეგნებულად, უსაფრთხოების თვალსაზრისით.

მას მერმე ბეგრმა წყალმა ჩაიარა. ფრესკების ნაწილი ქარწყიშად დაახიანა. დიდი ხნის მახძილზე თითქოს მშვიერი ირაციდან ჩანდა... იდგნენ, ბათქაში სცვიდათ, ხავსი ედებოდათ და ელოდნენ...

და აი, სამოციანი წლების შუა ხანებში მხატვარ-რესტავრატორები შალვა ამრამაშვილი და კარლო ბაკურაძე საკუთარი ინიციატივით პირველად ეწყვნენ სვანეთს, მეტად სპპატიო მისითი, — იქაური ხატ-საყდრების მოსათვალიერებლად და ფრესკების სარესტავრაციოდ. მალე მათ აქ ცხოველი შემოქმედებითი მუშაობა გაიაღეს. ასე რომ, სვანეთის სიძველთა ძეგლების რესტავრაციას, სამწუხაროდ, ერთობ მცირე ისტორია აქვს. 1968 წელს ამ ორაკციან ჯგუფს შეუერთდა სამი ენთუზიასტი — კლადიმერ გურგენიე, გურამ ჭეიშვილი და მერაბ ბუჩუკური. ამ-ეიმად ეს ძეგლთა დაცვის სამმართველოსთან რესტავრატორთა უკვე ოთხ ჯგუფია ჩამოყალიბებული, ხოლო ერთ-ერთ მთაგანს — სვანეთის ჯგუფს ახალგაზრდა, მაგრამ საკმაოსად გამოცდილი მხატვარ-რესტავრატორი მერაბ ბუჩუკური ხელმძღვანელობს.

სწორედ მერაბ ბუჩუკურის ჯგუფის საქმიანობასთანაა დაკავშირებული კაიშის ამბავიც.

მართლაც „ითი ფუთი მარილს“ გარეშე შორს ვერ წავა სვანეთში ადამიანი, მით უფრო მეცნიერი-მკვლევარი და რესტავრატორი. ამ კუთხის ტრადიციული უმარილობა როდი გვაქვს მხედველობაში.

უბრალოდ, სვანეთი თავისი, ანგებავთ, „კლიმატურ-გეოგრაფიეული, ისტორიულ-ეთნოგრაფიული და შემდგომად კი ყოველივე აქედან გამომდინარე, საზოგადოებრივ-ფსიქოლოგიური ვითარების თვალსაზრისით იმდენად თავისთავადი და თვითმყოფადია, იმდენად განუმეორებელი, რომ აქაური ყოფითი სურათი, ერთი შეხედვით, თითქოს ზოგადქართულ მოდუსში ვერც კი თავსდება... ყოველივე ამან აქაური კულტურის ძეგლების თავისებურებებში, ძველი მხატვრობის ნიმუშებზეც პოვა თავისი გამოხატულება; ცნობილია, რომ სვანეთში ერთობ გავრცელებული იყო მეტად თავისებური და ორიგინალური ფასადური მხატვრობა. სხვათა შორის, ამ თემაზე ბეგრმა ჭეიშვილმა და მერაბ ბუჩუკურმა ქართული ხელოვნებისადმი მიძღვნილ მსოფლიო სიმპოზიუმზე, რომელიც ამასწინათ თბილისში გაიმართა, მეტად საინტერესო მოხსენება წაიკითხეს.

მერაბ ბუჩუკური მოსკოვის გრაბარის სახელობის სარესტავრაციო სახელოსნოში სწავლობდა. ეს გახლავთ ამ სახის ერთადერთი სასწავლებელი ჩვენს ქვეყანაში, სადაც გამოჩენილი სპეციალისტები ადოლფ ოფინიკოვის ხელმძღვანელობით დაეუფლა რესტავრატორის ურთიერთ პროფესიას.

სასწავლებლის დამთავრების მერე, თავის ახალჩამოყალიბებულ ჯგუფთან ერთად მან კვლავ მიაშურა მეტრის რაიონს. ეს იყო 1973 წელს. ლატალი დაბანაკება ფიხ-ბედნიერი გამოდგა მისი ექსპედიციისათვის. 1976 წლიდან ამ ჯგუფის ბაზაზე მუდმივმოქმედი ექსპედიცია ჩამოყალიბდა. ამის შემდეგ სარესტავრაციო საქმიანობამ მასშტაბური ხასიათი მიიღო. მათ ობიექტებად იქცა ფარის სეიფი, ლაღამის მაცხოვარი, ლაშხვერის მთავარანგელოზი, მუხურისა და ნესგუნის ეკლესიები. სხვათა შორის, ნესგუნის ეკლესიის მოხატულობის რამდენიმე ეპიზოდი დღეკანდელ გამოფენაზეცაა წარმოდგენილი. ეს არის კაიშის ეკლესიის ფრესკული ნამუშევრების იდეტური ეპიზოდების კალკები. მათი ურთიერთშედარება მე-10, მე-14 საუკუნეებში მონუმენტური ფერწერის სფეროში მიმდინარე ევოლუციის პროცესისათვის თვალის გადევნების საშუალებას იძლევა.

რაც შეეხება კაიშის ეკლესიას, აქ კი, თუ შეიძლება ასე ითქვას, მერაბის ჯგუფს აქაური უნიკალური კედლის მხატვრობის გამომამზუურებელთა ხელო�o ეო-გო წილად. ჯგუფის წევრებმა საგანგებო ხსნარებით საგულდაგულოდ გაამაგრეს კედლის ის გამოფუფული და ჩამოკვეთის პირას მისული ადგილები, სადაც ფრესკები იყო და ამრიგად მთელი ეს მოხუმენტური მხატვრობის შესანშნავი ნიმუშები დაიუვეს გადაარჩინეს. ძეგლთა დაცვის სამმართველომ კი შეაკეთა და მთლიანად გადაბერა იგი.

მერაბ ბუჩუკურის ჯგუფის შემადგენლობა ამ წლების მანძილზე ეკვეს კაცამდე გაიზარდა და ოტტბალური ზღვარს მიაღწია. სვანეთის ექსპედიციაზე ბინადრობენ მხატვარ-რესტავრატორები შალვა ამრამაშვილი და კარლო ბაკურაძე საკუთარი ინიციატივით პირველად ეწყვნენ სვანეთს, მეტად სპპატიო მისითი, — იქაური ხატ-საყდრების მოსათვალიერებლად და ფრესკების სარესტავრაციოდ. მალე მათ აქ ცხოველი შემოქმედებითი მუშაობა გაიაღეს. ასე რომ, სვანეთის სიძველთა ძეგლების რესტავრაციას, სამწუხაროდ, ერთობ მცირე ისტორია აქვს. 1968 წელს ამ ორაკციან ჯგუფს შეუერთდა სამი ენთუზიასტი — კლადიმერ გურგენიე, გურამ ჭეიშვილი და მერაბ ბუჩუკური.

ამ-ეიმად ეს ძეგლთა დაცვის სამმართველოსთან რესტავრატორთა უკვე ოთხი ჯგუფია ჩამოყალიბებული, ხოლო ერთ-ერთ მათგანს — სვანეთის ჯგუფს ახალგაზრდა, მაგრამ საკმაოსად გამოცდილი მხატვარ-რესტავრატორი მერაბ ბუჩუკური ხელმძღვანელობს.

სწორედ მერაბ ბუჩუკურის ჯგუფის საქმიანობასთანაა დაკავშირებული კაიშის ამბავიც.

მართლაც „ითი ფუთი მარილს“ გარეშე შორს ვერ წავა სვანეთში ადამიანი, მით უფრო მეცნიერი-მკვლევარი და რესტავრატორი. ამ კუთხის ტრადიციული

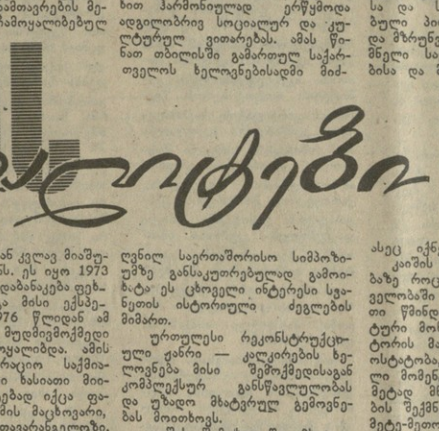

ფასადებისა და ინტერიერების ასეთი „მშვიდობიანი განძარცვა“ და ფრესკების ნამუშევა ცოცხალი ასლების მუზეუმებში დაბინავება საზოგადოებრივ და, ანგებავთ, უწყებრივ ყურადღებას ჩვენი კულტურის ძეგლებისადმი? ხომ არ გამოიწვევს ჩვენი ხატსაყდრებისა და ციხე-კოშკებისადმი წლების მანძილზე ჩამოყალიბებული გაწონასწორებული მეურვეობის პოლიტიკის ერთგვარ დამუხრუჭებასა და ტენდენციური გადაბერების საშიშროებას? მით უმეტეს, რომ აღდგენისა და რესტავრაციასთან შედარებით კალკირების პრაქტიკა შეიძლება უფრო ეკონომიკურად და რესპექტაბელურად, იოლ გამოსავლად მოეჩვენოს ზოგიერთ ხელმძღვანელს თუ პრაქტიკოს ფინანსისტს, იმათ, ვინც ამ პოლიტიკას განსაზღვრავს.

ჩვენი ღრმა რწმენით, ამგვარი შიში რეალურ საფუძველს მოკლებულია — ცივილიზებული საზოგადოება არასოდეს არ დაეშვება, უხეშად რომ ვთქვათ, „დღეკანდელი კვერცხის“ პრინციპის დონეზე. იგი უფრო შორსმხედველია. პირიქით, კალკირება ერთგვარი ეფექტიანი გამმუყობი, კეთილ მაპროვაცირებელი და დამფიქრებელი მომხმარეცაა ძეგლებისადმი დამოკიდებულების საქმეში. მან უნდა გაატაროველის ყველა ჭეშმარიტი მამულშვილისა და საერთოდაც დაკვირვებული პიროვნების ინტერესი და მრუნველობა ჩვენი ხელოვნებამნელი საგანძურის გაფრთხილებისა და მისი გადარჩენისათვის. მან ბევრ ვინმეს, ვისაც ჯერ კიდევ შორით მაეცქერლის პოზიცია უჭირავს, ასე ვთქვათ, თვალი უნდა აუხილოს, ჩაადფიქროს ჩვენს წარსულზე და მამულშვილური გრძნობები აღუძრას, „ღრმად“ ვგულისხმობ, რომ ასეც იქნება...

კაიშის ძეგლების მნიშვნელობაზე როცა ვლაპარაკობთ, მხედველობაში გვაქვს არა მარტო მათი წმინდა მხატვრულ-სტილისტური მონაცემები, უცნობი ავტორის მაღალი საშემსრულებლო ოსტატობა, არამედ სხვა მრავალი მომენტიც. რა თქმა უნდა, მეტად მნიშვნელოვანია ძეგლების შეკმნის თარიღი, რაც მეცხამეტე-მეთოთხმეტე საუკუნით განისაზღვრება. სამეი ის გახლავთ, რომ კაიშის მთავარანგელოზის სამხოვთის კედელზე მხატვრობა ორ შრეზე აღმოჩნდა. პირველი ფენა კიდევ უფრო ადრეულია— დაახლოებით XIII საუკუნისა, მეორე კი გვიანდელი — მეთხუთმეტესი. ბუჩუკურის ჯგუფმა დადგინა აგრეთვე ეროგვარი კანონზომიერებაც — მეათე საუკუნის ფარის სეიფის ეკლესიისა და კაიშის თარინგზელის თაღები ერთდროულად ჩანგრეული და მემდგომად მეთოთხმეტე საუკუნეში ახევე ერთდროულად აღდგენილი ჩანს. ორივე ერთ ზეგანზე მდებარეობს და გამორიცხული არ არის, რომ მათი დახიანება საერთო მიზეზით, მაგალითად, ლოკალური მიწისძვრის შედეგად მომხდარიყო... მთელი ეს ისტორია კი გვეუბნება, რომ აღდგენა-რესტავრაცია ძველთაგანვე ჩვენი საქმე ყოფილა ქართველებისათვის...

კაიშის ისტორია მრავალ საფიქრალს აღძრავს მხანეიერში. თუმცა რა შესაძლებია საქმისადმი მამულშვილურ დამოკიდებულებას, ხელოვნების ჭეშმარიტ სიყვარულს.

რა ბედი ეწეოდა სვანეთის ფრესკულ ნამუშევრებს, და არა მარტო კაიშისა, რომ არა ამ ახალგაზრდობის თავდადებული შრომა, მათი მოწადინებულობა? და რამდენი ძეგლი ელოდა კიდევ თავის ჯერს?

ძეგლთა დაცვის სამმართველოს მზრუნველი ხელი უკვე დაეტყო აქაურობას, მაგრამ პირველ რიგში დაქცევის პირას მისული ძეგლების მკურნალობა უნდა წარმოებდეს და მხოლოდღა მერმე კოშკების შენებლობანი, რომელნიც, როგორც იტყვიან, „ანსად გარბიან“. ამავე დროს შესრულებულ სამუშაოთა ხარისხი უდავოდ უმაღლესი კატეგორიისა უნდა იყოს, რომ ერთხელ გაკეთებული საქმისადმი მოკლე ხანში ხელახლა მიბრუნება არ დგებეჭრდეს — თუ ჩვენი წინაპრების მიერ აღმართულმა კედელმა, დუღაბმა და სახურავმა საუკუნეებს გაუძლო, ჩვენმა განახლებულმა მეტი რომ არა ვთქვათ, იმის მეათედი მაინც უნდა იარსებოს.

რაც შეეხება კაიშის ეკლესიას, იგი უკვე რესტავრირებულია. უნდა აღინიშნოს, რომ სვანეთის ინტელიგენციისა დიდი მოქალაქეობრივი მოწმე შეიქნა — დაიწყო მესტიის მუზეუმის მშენებლობა. ახლა მთავარი ინ ორგანიზაცია. მესტიის ახალი უნიკალური მუზეუმი მარტო ვერ გადაწყვეტს ამ კუთხეში დაგანებული ჩვენი სულიერი საგანძურის ბეღს, ამიტომაც ზონალურ ფილიალებში უნდა შეგროვდეს სხვა რეგიონებში გაბნეული განძეულობა, რაც პრაქტიკულად შესაძლებელია. ეს ფილიალები უნდა ჩამოყალიბდეს სათემო საბჭოების მიხედვით, რაზეც, მგონია, ადგილობრივი მოსახლეობაც დათანხმდება, ასე რომ, აქაური ეკლესიებში არსებული სამდიდრის ამ საბაზო ფილიალებში თავმოყრის პროცესი შედარებით უტაკიეულოდ ჩაივლის. ხოლო რაც შეეხება მთელი განძეულის ერთ ადგილას, გნებავთ, მესტიის მუზეუმში დაბინავებას, გეთმართებელია; ასეთი ცენტრალიზაცია ამ სისხლსავსე რეგიონს უდავოდ თავის არასასურველ დაღს დასვამს, პირველ რიგში კი იგი შეეხება და გაუფარესებს ადგილობრივ დემოგრაფიულ ვითარებას, რასაც უნდა მოვერიდოთ. ბოლოს და ბოლოს, მწვავე დემოგრაფიულ სიტუაციას ანგარიში უნდა გაეწიოს — არა მარტო მეცნიერების, მრავალი სხვა დარგისა და უწყების საქმიანობა და, გნებავთ, სამოქმედო პოლიტიკა ამ უმნიშვნელოვანესი პრობლემის ინტერესებს უნდა ითვალისწინებდეს, რათა წარსულის შეცდომები კვლავ არ გავიმეოროთ...

* * *

ექსპედიციის წევრების შრომა ეხლისებურად. საქმე წინ მიიწევდა. გრძნობდნენ, რომ მადლიან საქმეს აკეთებდნენ, ეს ისეთივე გრძნობა იყო, გეოლოგი რომ ოქროს ძარღვს წააყენებდა, ანდა არქეოლოგი საიდუმლოებით მოცულ გორა-ნამოსახლარს მიაგნებს... მათ სჭიროდათ გამარჯვებისა, ღრმად იყვნენ დარწმუნებულნი კაიშის საგანძურის ერთგულულ მნიშვნელობაში.

მხოლოდ ეს იყო, უკან დაბრუნებისას მარხილზე რომ დაბერებულ ოთეს კარგად შეფუთვნილი და საგამფენოდ გამზადებული მთელი ნამოღვაწარი, ერთი უსიამოვნებაი შეემთხვათ — იმ წარაფზე გამოკანებული მარხილი ვეღარ შეაჩერეს, ხეგზე ჩაიჭიხა და მთელი ნაჯიფი სულ დაეფხრიწათ. ლამის თვითონაც ქვეშ მოაყენენ. კალკები თავიდანვე გაუწდათ გადასაწერი... ეს უკვე თბილისში გააკეთეს. ამიტომაც

ნოდარ ჯალაღონია

ციკლიდან: „ოდა თანამედროვეს“

შვილნი სოფლისა

ვუძღვნი სამთავისელ ახალგაზრდებს, რომლებიც პასუხად პარტიის მოწოდებისა, ქალაქიდან დაბრუნდნენ თავიანთ სოფელში საცხოვრებლად და სამეშაოდ.

I

ქართველი და სოფელი არის განუყოფელი,
ჩვენში თვითონ ქვეყანას აქვია ნუთისოფელი.

მაგრამ ქვეყნის სატკივარს ღამე ვინც გაუთია,
მისთვის ნუთისოფელი განა მარილი ნუთია.

დასიდგენია ხანდახან ქართველს თუმე სამდურავიც.
არ ყოფილა არასდროს ნუთისოფლის სტუმარი.

აბნეულდა, ავეფდა, სისხლეთ, ცრემლით, ოფლით და —
ვალმოსდგომელი ნასული ბოლოს ამა სოფლიდან.

მტერსაც თავის ცრემლით და თავის სისხლით ათრობდა,
მაგრამ თავით ცოფხალით თავის სოფელს არ თმობდა.

საქართველოს მიწიდან ზოგჯერ ძალით აყრილი,
ბორკილებშიც იბრძოდა ფარ-ხმალს მაინც არ ყრიდა.

მაინც სული უტეხი რწმენით დროსას არსებედა.
უფსო მიწას, უფსო წყალს, ქართულ სახელს არქმევდა.

დაეძებდა ქართულ ცას, ისაპპანის იმ ცაზეც,
და წმენდოდა სოფლები ფერეიდნის მიწაზე:

ნულურეთი, რუსთავი, ვაშლოვანი, სიბათი,
მათი თვალის სინათლე, საქართველო იმათი.

ის უდე და ბოინი, ის ორივე მარტყოფი;
ღმერთო, იქაც ვეიეოფლე, იქაც კარგად ამყოფე.

ღმერთო, კარგად ამყოფე ნარსულიც და ნასულიც,
ნინაპრები კვარცხლბეკზე დღეს ძეგლებად ასული.

რაკი საქართველოსთვის იეოფლეს და ილვაწეს,
სამუდამო მასპინძლად დარჩნენ ქართულ მიწაზე.

II

დღეს რა ხდება, რა მოვედის, ეს რა ცოდვა ტრიალებს.
ჩვენს ფუძეს და ჩვენს კერას თვითონ რომ ვატალებთ.

ვინც გვიმტრო და გვიმუსთლა, ახლა თვითონ მტვერია.
მტერმა ვეღარ შეგვაჭამა, წლება ვერ მოგვერია.

გიხმობთ დედასამშობლო, დედის თბილი მანდილი.
ზოგსაც დედის საფლავი, ზოგსაც დედა ადგილის.

ძვლები ჩვენი წინაპრის აქ მარხია, აქ ყრია,
როგორც ერთ დროს ერეკლეს, სოფელს ხალხი აკლია.

აქეთ, აქეთ, ბიჭებო! აქეთ უნდა უტიოთ.
თქვენი სოფლის იარაღს ღამე უნდა უთიოთ.

აქეთ, თორემ საფლავებს შეუტია ბალაბმა,
ხედავთ, ნასახლარებზე ვაში როგორ გადახმა.

ხედავთ, როგორ ივსება უფსო ხმით და ფერებით:
ჩვენი ნასოფლარები, მთები, ჭალა, ხერები.

აქეთ, თორემ გავთავდით, ჩვენი სიმწირ-სიმეირით,
დროშასავით დაკეკდეთ სახლებს ბავშვის სიცილი.

აქეთ, აქეთ სოფლისკენ, სამხეხეა თუ სამთავისს.
აქ, აქ არის სამშობლოს საწყისიც და სათავეც.

გაალაღეთ სოფელი თქვენი გოგო-ბიჭებით.
აქეთ, აქეთ გელიან, მამეულს დღეს აქ სჭირდებით.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ᲡᲐᲥᲕᲘᲠᲐᲠᲘᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲐᲕᲘ

ᲡᲪᲔᲜᲐᲠᲘᲣᲚᲘ ᲤᲚᲐᲨᲘ

თბილისის ა. ს. გრიბოედოვის სახელობის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანმა სახელმწიფო რუსული დრამატული თეატრის კოლექტივმა ზამთრის არდადეგების დღეებში ჩინეთული სარეჟისორო მოძღვნა მოუწყვეს ეკლესიებს: მან დადგა ე. შვარცის მუსიკალური ზღაპარი „ლენკი“.

სპექტაკლი დადგა ლ. ჯაშმა. სცენოგრაფია ეკუთვნის საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეს ე. დონლოვას, მუსიკალურად გაფორმა რ. გეფენიანმა, ქორეოგრაფია რესპუბლიკის სახალხო არტისტი ი. ზარეკაო. სპექტაკლში გამოყენებულია კომპოზიტორ ტ. ქაიანის მიერ ზ. კვიფიანის ლექსებზე დაწერილი სიმღერები.

მთავარ როლებს ახორციელებენ საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი ბ. კაზნეცი, რესპუბლიკის დამსახურებული მსახიობი ი. კვიფიანიძე, მსახიობები ი. მელვინეთუხუცესი, ტ. ზოთაძე, ზ. კონიუშეკო, ზ. ბოკოევა და დასის სხვა მსახიობები.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲖᲔ: კონკია — მსახიობი ი. მელვინეთუხუცესი, მეფე — საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი ბ. კაზნეცი.
Გ. ᲞᲔᲢᲠᲝᲡᲘᲐᲜᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ᲡᲯᲝᲑᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲡᲐ ᲛᲝᲮᲕᲔᲭᲐ...

ᲩᲕᲘᲜᲘ სასტუმროს მეკვლეობა ამ ახალ წელს მეცნიერს მოუწია. იგი თავის დროზე ჩემი ექციტორიც გახლდათ — ანტიკური ლიტერატურის კურსს ვკეკითხულობდა. სტუდენტებზე დიდ მთაბეჭდილებას ტოვებდა ახლად უნიკალურტიტდამთავრებული, ახალგაზრდა მეცნიერის ერუდიცია, საგნის ღრმად ცოდნა და თანდაყოლილი ტაქტი — ასე საჭირო ახალგაზრდებთან ურთიერთობისათვის.

ახლა ალექსანდრე ალექსიძე ორმოცდაშვიდი წლისაა. სამეცნიერო მოღვაწეობისათვის ეს ასაკი, დამეთანხმებით, ახალგაზრდულია, და მიუხედავად ამისა, ალექსანდრე ალექსიძე დღეს უკვე ქართული ელინისტიკი სკოლის ერთ-ერთ აღიარებულ წარმომადგენლად ითვლება. ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ბერძნული კულტურის ცნობილი სპეციალისტია და ზოგ მის ნაშრომს ამ დარგში საეტაპო მნიშვნელობაც კი ენიჭება. ნათქვამს გვიდასტურებს უამრავი გამოხმაურება, რომლებიც ალექსანდრე ალექსიძის წიგნს „ბერძნული სარაინდო რომანის სამყაროს“ (XIII-XIV სს.) მოჰყვა. იგი 1976 წელს გამოვიდა და მალე რუსულადაც ითარგმნა. აბა, მოვისმინოთ, თუ როგორ იფასებს ქართველი მეცნიერის წიგნს ერთ-ერთი დიდი საბჭოთა ლიტერატურათმცოდნე, აკადემიკოსი დ. ლიხაჩოვი:

„ა. დ. ალექსიძის წიგნს არსებითი მნიშვნელობა აქვს ძველი რუსული ლიტერატურის ისტორიისათვის... დიდი მნიშვნელობა აქვს ლიტერატურის ისტორიის აგების თეორიული ასპექტების დამუშავებისათვის... სერიოზულ მასალას იძლევა „ბიზანტიური ლიტერატურის თეორიული ისტორიის“ აგებისათვის. ა. დ. ალექსიძის მიდგომა იმით არის საგულისხმო, რომ ლიტერატურა მას უწინარესად მსოფლმხედველობად, მხატვრულ მსოფლმხედველობად მიაჩნია. ა. დ. ალექსიძის წიგნი დიდი საბჭოთა ლიტერატურათმცოდნეობის კალაპოტში ადიდებენ ლიტერატურულ ეპოქებად ფეოდალურ ბიზანტიასა და ადრეფეოდალურ ევროპაში. ამ ეპოქებს ავალებენ ეროვნულ ლიტერატურებს, ეროვნულ ენებს, ეროვნულ ეკლესიებს, ეროვნულ ეროვნებებს. ეს ეპოქები ეროვნულ ენებს ავალებენ ეროვნულ ეროვნებებს, ეროვნულ ეკლესიებს, ეროვნულ ენებს, ეროვნულ ლიტერატურებს. ეს ეპოქები ეროვნულ ეროვნებებს, ეროვნულ ეკლესიებს, ეროვნულ ენებს, ეროვნულ ლიტერატურ

წლის მონაგარი

1984

ქუთაისი

ქარგა ხანია, რაც სამრეწველო საწარმოთა კოლექტივები №1 საამქროს უწოდებენ მუშათა სასადილოებს. და, მართლაც, მუშათა სასადილო დიდ როლს ასრულებს კოლექტივის შრომის ნაყოფიერების ზრდაში, ყოველმხრივ უწყობს ხელს მუშა-მოსამსახურეთა გუნება-განწყობილების გაუჯობესებას. სამოლოო ანგარიშით, იგი თანამონაწილეა შრომითი წარმატებისა.

ყოველივე ეს კარგად ეცნობა ელექტროშემკანიკურ ქარხანაში, რომლის კოლექტივი ხუთწლეულის დაფიცებულ ვალდებულებათა ვადამდე გადაჭარბებით შესრულებისათვის იბრძვის. ამ ბოლო ხანს იგი სისტემატურად იმარჯვებს საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში, სულ ახლახან კი სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე წარდგენილი იყო კოლექტივის მიერ გამოშვებული პროდუქცია, რომელმაც 30 მედალი დაიმსახურა, მათ შორის 2 ოქროსი და 18 ვერცხლისა.

წინასაახალწლო დღეებში აქ საზეიმოდ გაიხსნა ახალი შუშათა სასადილო, რომელიც 350 კაცს იტევს. მას აქვს კეთილმოწყობილი ნედლეულის დასამზადებელი - საამქროები და სათავსები.

შუშათა სასადილოს პროექტის ავტორია ქარხნის მთავარი არქიტექტორი გ. ასათიანი, მხატვრები — გ. ფიბიძე და ვ. მემძარიაშვილი. სამშენებლო სამუშაოები მაღალკვალიფიციურად შეასრულა სარემონტო-სამშენებლო უბნის კოლექტივმა.

ქალაქის ერთ-ერთ ახალ მაგისტრალზე, კარლ მარქსის ქუჩაზე გაიხსნა რიგით მეშვიდე სატროლეიბუსო მარშრუტი, მისი სიგრძე 2,6 კილომეტრია. პაიონერთა და მოსწავლეთა პარკიდან მარქსის ქუჩის ბოლომდე ახალ სატროლეიბუსო მარშრუტს ყოველდღიურად 8 ათასი მგზავრი გადაკვავს.

ზესტაფონი

საავტომობილო ტრანსპორტისა და მოძრაობის ინტენსიურობის სწრაფი ტემპით ზრდამ, გარეშოს დაევის გადაუდებელმა ამოცანებმა დღის წესრიგში დააყენა ქ. ზესტაფონში მდინარე ყვირილაზე ახალი საავტომობილო ხიდის მშენებლობის აუცილებლობა. და აი, ახალი წლის წინა დღეს საექსპლოატაციოდ გადაეცა ლამაზი და მძლავრი ახალი ხიდი, რომელიც მნიშვნელოვნად განტვირთავს ქალაქს, დაზოგავს ძვირფას დროს და მასშასადამე, სახალხო-სამეურნეო დოვლათსაც.

ამ მოვლენასთან დაკავშირებით გამართულ მიტინგს ხსნის საქართველოს კომპარტიის ზესტაფონის რაიკომის პირველი მდივანი ამხ. გ. გ. გუმბარიძე. მან ბოლოთდაგ მოუღოლია რაიონის მშრომელებს საახალწლო საჩუქარი, აღნიშნა, ლენინისა და შრომის წიაღელი დროშის ორდენოსანი საკავშირო ხიდმშენტრესტის № 108 ხიდმშენის სამმართველოს, მოსკოვის ბუსკუნიკოვის რაკნაბეტონის კონსტრუქციების ქარხნის, აგრეთვე ხიდის მშენებელი მუშების დიდი წვლილი ამ საუკეთესო ნაგებობის მშენებლობაში.

ახალ ხიდს დიდ სამამულო ომში გამარჯვების 40 წლისთავის აღსანიშნავად და ამ ომში დაღუპულ ზესტაფონელთა ხსოვნის უკვდავსაყოფად „გამარჯვების ხიდი" უწოდეს.

ხიდი გახსნა და წითელი ლენტი გადაჭრა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ, რესპუბლიკის საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. ზ. ჩხეიძემ, რომელმაც გზა დალოცა ხიდზე პირველი გასვლის უფლების მქონე ახალდაქორწინებულებს და საბავშვო ბაღის აღსაზრდელებს.

„საბედნიერო" და „ვეტერანი"

ახალღლის წინა დღეებში ამ კარგი საჩუქარი მიიღო ქალაქ ზესტაფონის ახალგაზრდობამ. აქ ლენინის ქუჩაზე საზეიმოდ გაიხსნა ახალდაქორწინებულთა მაღაზია „საბედნიერო", სადაც მათ საშუალება ექნებათ შეიძინონ სასურველი საქონელი.

ამ დღეს საბჭოთა კავშირის გმირის ალ. ბიბილაშვილის სახელობის ქუჩაზე მწყობრში ჩადგა აგრეთვე ომის მონაწილეებისათვის განკუთვნილი სპეციალიზებული მაღაზია „ვეტერანი".

დ. გედენიძე,
ჯ. ზარიძაძე,
„კომუნისტის" საკ. კორ.

ჩქარწსნული

სამეცხავრესო ხაზები

თბილისი-ფოთის, ფოთი-ბათუმი-ბაკურიანი-ბორჯომი-ბაკურიანი-ბათუმი-ფოთი-თბილისი ავიაგზაზე ექსპლოატაციაში ჩაერთო ახალი, ტიპიური კონსტრუქციის „ტუ-134" ტიპის ორი ქალაქის დამაკავშირებელი ჩქარწსნული ხაზი მაშინვე მიეწონათ და ალიარეს მგზავრებმა. ოთხი საათი და ცოტა მეტი სჭირდება კომფორტულ „იკარუსს", რათა გააიაროს 250 კილომეტრზე მეტი მანძილი. ეს თითქმის იმდენივეა, რამდენიც ავიამგზავრს სჭირდება, თანაც ამ დროში შედის აეროპორტში გამგზავრება, რეგისტრაცია, ოთხი ფრენა და ბაზა აეროპორტიდან დანიშნულების ადგილამდე. ამასთანავე რეისები ნებისმიერ ამინდში სრულდება.

სპეციალისტებმა გამოთვალეს, რომ ახალი სახეობის მგზავრთა გადაყვანა მნიშვნელოვნად უფრო ეკონომიურია. ახლა თითოეულ რეისში საჭირო ბრიგადას ყველა წევრი ზოგავს თითქმის 22 ლიტრ საწვავს. ეს ნიშნავს, რომ მისი წლიური ეკონომია — 32 ტონაზე მეტი — საშუალებას იძლევა წლის მანძილზე ხუთ დღეს დაზოგილი საწვავით იმუშაონ.

ხუთათვეზეზ: მძღოლთა საჭარო ბრიგადის ხელმძღვანელი ოთენგიზ მახნიაშვილი; წინ ქუთაისია.

ს. ედიშერაშვილის ფოტო. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ალორძინება მხარისა

შეუძლებელია ადამიანი არ მოიხიბლოს ადიგენის რაიონის ბუნების მშვენიერებით. მარადმწვანე წიწვოვანი მეცნარეებით დაფარული ცალთაზიდული მთები, მის კალთებზე შეფენილი თვალწარმტაცი სოფლები გიზიდავს, გიხმობს და უნებლიე ფიქრებით გავსებს.

ზამთარია. ყინავს. თოვლის საბურველი მოსავს გარემოს. „ომუნენსტის" მკითხველთა კონფერენციამდე კიდევ სამოოდე საათია. სასტუმროს ფანჯრიდან გავიქერი სივრცეს, თითქოს ყოველივე ჩვეულებრივია, აგურით ნაშენი სახლები, ლამაზი ლობეებით შემოფარგლული ეზოები, მთებში გაწოლილ მოყინულ გზებზე ფრთხილად მიმავალი მანქანები, საქმიანად მოფუსფუსე ადამიანები...

უეცრად მზერა მაღლობიდან სწრაფად მომქრელადა ციგამ მიიპყრო. ერთ ციგას მეორე მოაკვეს, მეორეს — მესამე... მოსარიალე ბავშვების სიხალისე და ონავრობა მეც მახალისებს და კარგ გუნებაზე მაყენებს.

რატომღაც სურვილი მიჩნდება, მეც ავიდე იმ მაღალ გორაზე.

...როცა პორიზონტს მაღლიდან გადავხედე, ჩემ წინ თვალწარმტაცი სივრცე გადაიშალა.

მაგონდება ამ დილით ნათქვამი რიაკომის პირველი მდივნის ჯემალ ნაკაშიძის სიტყვები: „ვიცილლთი ჩვენი რაიონის მშრომელთა ცხოვრება და საქმიანობა ისეთივე ლამაზი და მომზიდველი გავხადოთ, როგორიც მისი თვალწარმტაცი შემცირდა, ასევე შემცირდა მსხვილფუხა პირუტყვისა და ცხვრის სულადობა.

კიდევ კარგი, რომ ამ წარსულის უსიამოვნო გახსენებას დღევანდელი სინამდვილე უპირისპირდება. ახლა რაიონში ინვესტიციებად შეხვდებით ზარალიან მეურნეობას, ხოლო საერთო მოგებამ ასიათასობით მანეთი შეადგინა.

„კომუნისტის" მკითხველთა კონფერენცია კარგი განწყობილებით დაიწყო. გაკრა ის მოლოდინები, რომელსაც მის დაწყებამდე განვიცდიდი.

დილით რიაკომში რაიონის მშრომელთა საქმიანობაზე მიღებული ინფორმაცია მკითხველთა გამოსვლებმა კიდევ უფრო გაალრმავა და შეავსო.

ახლა რაიონში იხვეწება და სრულყოფილი ხდება ხორცის წარმოებისა და სახელმწიფოსათვის მიყიდვის გადიდების ისეთი ნაცადი ფორმა, როგორიც არის საზოგადოებრივ მეურნეობებთან მოსახლეობის კოოპერირება. მასში უკვე ჩაბმულია 2000-მდე ოჯახი. მეცხოველეობის ყველა რეზერვის გამოვლენისა და ამოქმედებისათვის გაშლილ მოძრაობას სათავეში უდგანან პარტიული ორგანიზაციები. მათი ინიციატივით მთელი რაიონის მასშტაბით დაიწყო ცხვრის წველა, რის შედეგადაც დამატებით და 8 ზ ადდება 60 ტონა რძე. ფერხათისა და უფის საზაფხულო იალაღებზე დაიდგა შრატის გადასამუშავებელი აგრეგატი და დამატებით 75 ტონა რძე მიიღეს.

აქ დამოწმებულ ზოგიერთი მონაცემიდანაც კარგად ჩანს, რომ რაიონის სახალხო მეურნეობის განვითარება ალმავალი გზით მიმდინარეობს. ეს, რა თქმა უნდა, მთელი რაიონის დაძაბული შუშათის შედეგია. ყოველივე ამას საფუძველი კი 1975 წლის ოქტომბერში ჩაეყარა, როცა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მიიღეს ერთობლივი დადგენილება „ადიგენის რაიონის სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების, მოსახლეობის სოციალურ-კულტურული დონის ამაღლებისა და მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ". ამ დადგენილებას მალე ბევრი სასიკეთო ცვლილება მოყავდა, მაგრამ ეკონომიკაში ძირეულ გარდატეხას კარგა ხანს ვერ მიიღწევდა. 1981 წლის 8 დეკემბერს ამ ნაკლოვანებებზე მკაფიოდ გამოკვეთა რაიონის პარტიული ორგანიზაციის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ, რომელმაც მკაფიოდ გამოკვეთა რაიონის პარტიული ორგანიზაციის მუშაობის სტილის არსებითად გარდაქმნის კონკრეტული ამოცანები. აქ დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ 1982 წლის აგვისტოში ადიგენის რაიონში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატის, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ე. შევარდნაძის ყოფნას. ამ მოგზაურობის შედეგად საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო დადგენილება „კურორტ აბასთუმნის კეთილმოწყობის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ".

და სწორედ ამის შემდეგ მოხდა ძირითადი გარდატეხა რაიონის პარტიული ორგანიზაციის მუშაობაში.

თუ არა ადამიანებთან გულღია, საქმიანი ურთიერთობა, დარწმუნების მეთოდის მოძარჯვება, პრაქტიკული საქმეების სიკეთე და მომავლის პერსპექტივების ნორჩოვნული გაანრენისათვის პარტიული ორგანიზაციების შემოქმედებითი ზრუნვა, შეუძლებელი იქნებოდა ლაპარაკი იმ პატრიოტულ მოძრაობაზე, რომლის მიზანია დაცარიელებული სოფლების აღდგენა, ახალგაზრდობის დაკავიდრება, მოისკენ ნოლის შემობრუნება. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მხარი დაუჭირა რაიონში შემუშავებულ ღონისძიებებს და 1982 წლის მაისში მიიღო დადგენილება ადიგენის რაიონში ნასოფლარების აღდგენის შესახებ. ამგვარად ქალაქად საცხოვრებლად წასული მეხუთეთის მკვიდრნი ისევ უბრუნდებიან შობლიურ მხარეს, ახალი სიცოცხლე დაიწყო სოფლებმა ზაზლიმ, ამხერმა, უტყიისუბანმა, ჭელასმა, ნამინაურმა, საირმემ. თავის ახალშობილებს მოელის ყოველ 25 ნასოფლარი. მეთერთმეტე ხუთწლედის ბოლოდგე აღდგენილ სოფლებში 180 ოჯახი დასახლდება. ეს იმას ნიშნავს რომ ათვისებული იქნება კიდევ 530 ჰექტარი გამოუყენებელი მიწა.

ბევრი რამ კეთდება მოსახლეობის შრომის და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის. მწყობრში ჩადგა 150-

ადგილიანი რაიონული საავადმყოფო, ბოლო ორ წელიწადში აიგო მრავალი საცხოვრებელი სახლი, ადმინისტრაციული შენობები, საგაზრო და საყოფაცხოვრებო ობიექტები. გაჰყავთ სამანქანო გზები ძნელად მისაგდგომ მთის სოფლებში.

რიგი ენობრი რაიონის მშრომელთა მიღწევებს, ათვალეურებ აღორძინებულ სოფლებსა და ახალ სამრეწველო ობიექტებს, გული ლაღობს და სიამეს განიდგინს, ბევრი რომ გაკეთდა და უფრო მეტის გაკეთებას რომ აპირებენ ადიგენელები.

გ. მარნელი.

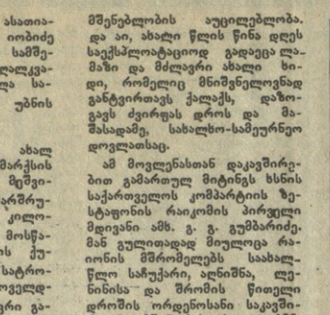

ალმასლა მთებში

ბუნებაა". ეს სიტყვები მაშინ ოდნავ გაზვიადებულად ნათქვამი მეჩვენა, ახლა ცხადლივ ვგრძნობ მის რეალობას.

„ნუთუ ამ მხარეს დაცარიელების საფრთხე ელოდა?" — ვფიქრობ და ხარბად ვსუნთქავ ყინულივით ცივ, მაგრამ ჯანსაღ ნაძვის სურნელით გაჟღენთილ ჰაერს.

ერთ ცნობაში ამოკითხული პატარა აბზაცი მიტრიალებს თავში: სახალხო მეურნეობის დაგეგმვასა და მართვაში წარსულში დაშვებულმა შეცდომებმა, ადგილობრივი პირობების გაუთვალისწინებლობამ დიდი ზიანი მიაყენა მაღალმოთაბეთის, კერძოდ, ადიგენის რაიონის ეკონომიკას, მის სოციალურ-კულტურულ განვითარებას. მეურნეობათა დაბალმა რენტაბელობამ და შრომის ანაზღაურებამ, რთულმა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობებმა ხელი შეუწყო მოსახლეობის მიგრაციას. ზოგიერთი მთის სოფელი მთლიანად დაცარიელდა, ზოგშიც კი კანტიკუნტად შემორჩა მოსახლეობა. თუ 1952 წელს ადიგენის რაიონში სახნავ-სათეს სავარგულებს 9.836 ჰექტარი ეკავა, იგი ორჯერ და მეტად

ვინ ვინ

ქორწილების დეკადა

ანუ გახსენება კანონისა, რომელიც 1984 წლის 17 აგვისტოს შევიდა ძალაში.

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 223 პრიმა მუხლი:

ფიქციური ქორწინება ან ფიქციური განქორწინება ანგარებით ან სხვა პირადი მოტივეთი ისჯება თავისუფლების აღკვეთით, ვადით ერთ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით იმავე ვადით, ან ჯარიმით ორას მანეთამდე.

ზ ოუ დღეს არავინ არ გადიქცა ჩემებრ ქორწილად, მას აზიზარი მივუსაჯოთ კიდევ ორწლიან, —ბრძანა თამადამ და წარმოთქვა ნუნუ-დედოფლის სადღეგრძელო.

ოქვა სიტყვა ბედნიერებაზე, ოჯახზე — ერის ბურჯზე, გამრავლებაზე, გაიცა მრავალმეორენი... ბიბეიე ჩაუგორეს კალთაში დედოფალს. ახე შეუჯდნენ მექორწილენი ალბომს...

...და ყველაფერი ეს იმ დღის არ ყოფილა.

ფარულად, ჩუმად, სხვისი საკუთრების დაუფლების სურვილით თუ ანგარებით შეპყრობილმა „ნუნუ-დედოფალმა" ახე აღირაცა განზრახული...

თბილისი-კიევის ტურისტულ მატარებელში მოეკარით თუ არა ერთმანეთს თვალი, მე და თბილისელმა ჩვიდმეტი წლის ალექსანდრე ფრიდონოვმა, გულებმა რეჩხი გვიყვეს. ამას ვგულისხმობ „ქორწილ" თერმოფენ წლით უფროსი ცხაკაიელი ჯულიეტა ფირცხალავა.

ყველაფერს აქვს თავისი დასაბრული.

საექსკურსიო მატარებელი თბილისში დაბრუნდა.

ბებია სოფიომ ჩაიკვლო ხელი საკვირველ შვილიშვილს და შეყვარებული ალიოშა ლეკაკუნ-ხლეკუნით სახლისაკენ წაიხარჩალა.

ჯულიეტამ ვერაფერით ვერ ამოიგდო გულიდან „თავის რომეო".

მიჯნური ეძებენენ ერთმანეთს, როგორც ქარიშხლისგან დაშორებული მტრედების წყვილი.

გაწყრა ამური და ალიოშა ფრიდონოვი ქარში ჩაიყარენ. სიშორე რას მოქვეთო, ამბობს ჯულიეტა ფირცხალავა, და მაინც ვახერხებდი იქ ჩასვლას და შეხვედრებსო.

გავიდა დრო... ალიოშა ფრიდონოვი, როგორც ჯულიეტა ამბობს, რაღაცა დანაშაულისათვის დაიჭირეს და ხუთი წელიწადი მიუსაჯეს. ახლა სახელის შრომაგასწორების კოლონიაში იხდის.

— ბოი, ხიუვარულო, რა ძალი გაქვს. ვერ დამავიწყა და ჩემ ვერ დავივიწყე, ოქროვან შემომიოვალო, რომ მენახა. შემეცოდა ცხრაკალატულში მყოფი ჩემი ალეკო და გადავწყვიტე ცოლად გავყოლოდი, ალარულდა წლების ნაოცნებანი, რა დამავიწყეს 1983 წლის 10 ივნისს, როცა ფულეულიძის რაიონის დედალურის სასოფლო სამეურნეო ხელი მოვაწერეთ და გავიფორმეთ ქორწინების დამადასტურებელი აქტი... იმ დღიდან ვარ ბინა კანონიერი მეუღლე. და ვეხოვრობ მის სახლში, თბილისში, 25 თებერვლის ქუჩის № 12-ში.

დაჯერება ვითომ ახლა ამ აღსარებას? ისე პასუხს ნუ იჩქარებ მკითხველო, სანამ ბოლომდე არ ჩაიკითხავ „ქორწილების დეკადას".

ეს ერთი ქორწილი და სხვა მრავალი, თქვა ალიოშამ დედამ სვეტლანამ და ათი დღის შემდეგ თვითონ მოაწერა ხელი თავის ყოფილ ქმართან ვასილ ფრიდონოვთან, რომელსაც 17 წლის წინ გაეცალა.

ქორწილების დეკადა დაუდგათ ფრიდონოვებს!

ამ მრავალეტაპიან განტოლებას ამოხსნა სჭირდება.

ვასილმა, როგორც კი ბასელი ხელმეხანას, სხვა ქალი შეიჯარო. როცა თაღლითობისათვის ვასილ ფრიდონოვი პასუხისგებაში მიხვეს, ეს ქალიც გაეყარა.

ვასილი საცხოვრებლად ჩაეწერა დედამისთან, სოფიოსთან, რომელიც ათ კვადრატულ მეტრიან ოთახში ცხოვრობდა.

მოკმედებაში უნდა ჩავთოოთ სხვა ნათესავებიც. ვასილის და მარიამი და მისი ბიბა ნინო ფრიდონოვა. ეს წელს მიღწეული ბებია ნინო კამოს ქუჩის № 6-ში ცხოვრობდა 25 კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობის მქონე ბინაში.

ბებიაჩემი ცას ხომ არ გამოეკიდეთო, და მარიამი, როგორც მომვლელი, ჩაეწერა კამოს ქუჩაზე. რამდენიმე წელიწადში გარდაიცვალა ბებია. მომვლელად ჩაწერილმა მარიამ ფრიდონოვამ ოოგორღაც მოახერხა ბინის თავის სახელზე უკანონოდ გადაფორმება. სამოქალაქო კოდექსით კი მოსაკვლელის გარდაცვალების შემდეგ მომვლელად ჩაწერილი ბინაზე უფლებას კარგავს.

მარიამ ფრიდონოვა ნამდვილად გათხოვდა 1976 წელს და საცხოვრებლად გადავიდა ქმართან უშანგი ჩხეიძის ეუჩაზე ფიფანის სამოთახიან ბინაში. კამოს ქუჩაზე კი გამოიკეტა სახლი.

კამოს ქუჩაზე ბინა რომ არ დაკარგულიყო, მარიამმა ხერხი იხმარა და 1977 წელს ფიქტიურად გადაუცვალა 25 თებერვლის ქუჩის № 10-ში მცხოვრებ დედას სოფიოს. მართალია, დედა დაძმა კამოს ქუჩაზე გადმოვიდნენ, მაგრამ თვითონ ერთი დღეც არ უცხოვრია 25 თებერვლის ქუჩაზე, ანდა ოოგორ ნოთ არ გაიჭიბოდა?!

მალე ალექსანდრეს ანუ ალიოშას ბებია სოფიოც გარდაიცვალა.

ბძიმე სენით დაავადდა მაგა, ვასილ ფრიდონოვი ლოგინად ჩავარდა, ყველაფერი ეს შეიტყო თუ არა სვეტლანამ, არც იცოდა და არც იცოდა და მომაკვდავთან სასწრაფოდ მიიყვანა ბშბის ბიუროს თანაშრომელი და ხელმეორედ იკორწინა ჩვიდმეტ წლის წინათ გაცილებული ვასილ ფრიდონოვთან.

ოცითდე დღის შემდეგ ვასილ ფრიდონოვი გარდაიცვალა. სვეტლანამ კი ხან რაიაღნამკომს მიაკითხა, ხან მილიციას, რომ ჩაწერიოყო კამოს ქუჩაზე. ფოტოსურათიანიც კი დაჭერნდა ჯვარისწერის დასამტკიცებლად, მაგრამ არ დაუჯერეს, რადგან ქორწინება ბინის ხელმი ჩაგდების გამო მოხდა და ფიქტიური იყო.

ოქტომბრის რაიონის ალმასკომმა სასამართლოში სარჩელი აღძრა, რომ ბინიდან გამოიცხასლებინათ ჩაწერილი პატარძალი.

1983 წლის სექტემბერში ოქტომბრის რაიონის სახალხო სასამართლოში საქმე განხილა.

საქმის მასალებით დადგენილია, რომ ვასილ ფრიდონოვი გარდაცვალა 1983 წლის 10 ივლისს, ხოლო ქორწინების რეგისტრაციათ მოასასუხე სვეტლანა ფრიდონოვა ცდილობს საცხოვრებლად დაეუფლოს სადავო ბინას. ეს საქმე რომ მოაკვარსებინა, მერე ისღა დარჩენოდა, 25 თებერვლის ქუჩაზე მდებარე ბინიდან ამორეულიყო და ოქოორობა ძვირფასი, „ძაღლის" ჯულიეტასთან დაეტოვა. ახეც მოიქცა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე სასამართლომ დაადგინა: სვეტლანა ალექსანდრეს ახალი ფრიდონოვა გამოხასლეული იქნეს ქ. თბილისში, კამოს ქ. № 6-ში მდებარე სახლის მეორე სართულის 25 კვ. მეტრი ფართობის ბინიდან.

სვეტლანა ფრიდონოვა ადგა და ქალაქის სასამართლოში გაასაჩივრა. საქმე მეითვალთვალეთ დაბრუნდა უკან და ახლა მეორე შემადგენლობამ გაარჩია და ადგილდელი გადაწყვეტილება ძალაში დატოვა. არ დაცხრა სვეტლანა და კვლავ გაასაჩივრა. მაგრამ ქალაქის სასამართლო კოლეგიამ გადაწყვეტილება სწორად ჩათვალა და დაამტკიცა. ახლა პრეზიდიუმი ჩარია სამართლიანი გადაწყვეტილებით განაწყენებულმა ოოპასუხემ, პრეზიდიუმმა საქმე დაარდვია და ისეე ოქტომბრის რაიონში დაანბარა. მოსასამართლე ზ. ქორჩილავას ეუთოთ არ უუყამანია. და გადაწყვიტა სვეტლანა ფრიდონოვამ ნამდვილად უნდა იცხოოოს კამოს ქუჩაზე. ეს გადაწყვეტილება ოქტომბრის რაიონის პროკურატურამ, სრულიად სამართლიანად, უკანონოდ ჩათვალა და პროტესტი დაწერა, რომელსაც მხარი დაუჭირა ქალაქის პროკურატურამ. ქალაქის სასასამართლოს პრეზიდიუმმა გაიზიარა პროტესტი და გადმოუგზავნა მოითხეთო, რომ მოსასამართლე ზ. ქორჩილავას გადაწყვეტილება სწორი არ იყო.

გარეთელთა საქმე. მან ხელი მოაკიდა ოქტომბრის რაიონის სახალხო სასამართლოს თავმჯდომარემ და გასარჩევად დანიშნა 1984 წ. 5 ნოემბერს. მოპასუხემ შეიტყო, რომ სამართალს კვლავ ბური უნდა ეკამა, სხდომაზე კი გამოცხადდა, მაგრამ თავისი ადვოკატს მოუცალელობა მოიმიზეზა. სასამართლო იძულებული გახდა ხელმის განხილვა გადაედო. შემდეგ სხდომაზე სვეტლანა კვლავ იმარა ფანდი, ავად ვარ და პროცესზე ვერ მოვალო. კვლავ დანიშნა სასამართლო. ამჯერად ს. ფრიდონოვამ სასამართლო შემადგენლობას განუცხადა: მე და ჩემმა განსვენებულმა მეუღლემ ვასილმა უკანასკნელი ხელის მოწერის დროს სურათები გადაგიღეთ. ეს ახეთი დოკუმენტია, ქვას გატეხსო. ამგამად აქ არ მაქვს და საქმის გარჩევაზე კატეგორიულ პროტესტს ვაცხადებო.

შემდეგი სხდომა 28 ნოემბრისათვის დაინიშნა. მოპასუხე არ გამოცხადდა და საქმე კვლავ გადადიდო 4 დეკემბრისათვის.

მოვიდა სახალხოსასამართლე სვეტლანა ფრიდონოვა, რაღაცეები მოკიბ-მოკიბა და საერთოდ ოქტომბრის რაიონის სასამართლოს აცილება მთხეა. ს. ფრიდონოვა ალბათ იმ კანონსაც მოსცემდა აცილებას, აქ ფელეტონის ქვეესათაურში რომ „ავაწყვეთ თვალსანიშნად, მაგრამ, ვაი რომ... ამის ძალა აღარ შეხვეწეს!

ბ. ბახტურიძე.

ეროვნული ჩემპიონატი ჭადრაკში

მოსკოვი

პოზიციური უპირატესობის მიუხედავად

ის, ვინც დაკვირვებით აღიარებს თვალს ყარპოვ-კასპაროვის მართლაცდა მარაოოსული მატჩის მსვლელობას, უკვე ირაციონალის დარწმუნდებოდა პრეტენდენტის უდიდეს საღებიუტო ერუდიციაში. მას ამ ორთაბრძოლისათვის ბევრი სიახლე აქვს მომზადებული. ერთი ასეთი სიურპრიზი კასპაროვმა ოცდამეთერთმეტე პარტიაშიც მოგვიტანა.

კარპოვმა შავებით ლუზიერის გამმატჩში კიდევ ერთხელ (მეოთხედ!) მიმართა ტარტაკოვერ - ბაკოგორსკ-ბონდარევსკის დაცვას. პრეტენდენტმა გამოიყენა ვარიანტი, რომელიც უკანასკნელად თითქმის სამი თვის წინათ მეთორმეტე პარტიაში შეგვხვდა. 15 უწინდელი სვლის შემდეგ კასპაროვმა გვიჩვენა, თუ რა სიახლე მოამზადა. ეგი მალე მთლიანად დაეუფლა ინიციატივას. შავების ცენტრალური პაიკი სუსტი იყო, მათი ფიგურები მხოლოდ დაცვით ფუნქციებს ასრულებდნენ. მაშინ, როცა კარპოვის პოზიცია ძლიერ გაზდა, დაცვის ამ დიდმა ოსტატმა რამდენიმე უზუსტესი (რომელთაგე საკადრაკო მიმოხილველები ჩვეულებრივ ეთაფერ ერთის შეფასებენ) სვლით შეინარჩუნა, „უკანასკნელი ზღვდები". ეტყობა, მეტოქის შედგომამ. აქ ლენინის ქუჩაზე საზეიმოდ გაიხსნა ახალდაქორწინებულთა მაღაზია „საბედნიერო", სადაც მათ საშუალება ექნებათ შეიძინონ სასურველი საქონელი.

ამ დღეს საბჭოთა კავშირის გმირის ალ. ბიბილაშვილის სახელობის ქუჩაზე მწყობრში ჩადგა აგრეთვე ომის მონაწილეებისათვის განკუთვნილი სპეციალიზებული მაღაზია „ვეტერანი".

დ. გედენიძე.
ჯ. ზარიძაძე,
„კომუნისტის" საკ. კორ.

ყაბალი

მსოფლიო ჩემპიონატი ჭადრაკში

მოსკოვი

პოზიციური უპირატესობის მიუხედავად

ის, ვინც დაკვირვებით აღიარებს თვალს ყარპოვ-კასპაროვის მართლაცდა მარაოოსული მატჩის მსვლელობას, უკვე ირაციონალის დარწმუნდებოდა პრეტენდენტის უდიდეს საღებიუტო ერუდიციაში. მას ამ ორთაბრძოლისათვის ბევრი სიახლე აქვს მომზადებული. ერთი ასეთი სიურპრიზი კასპაროვმა ოცდამეთერთმეტე პარტიაშიც მოგვიტანა.

კარპოვმა შავებით ლუზიერის გამმატჩში კიდევ ერთხელ (მეოთხედ!) მიმართა ტარტაკოვერ - ბაკოგორსკ-ბონდარევსკის დაცვას. პრეტენდენტმა გამოიყენა ვარიანტი, რომელიც უკანასკნელად თითქმის სამი თვის წინათ მეთორმეტე პარტიაში შეგვხვდა. 15 უწინდელი სვლის შემდეგ კასპაროვმა გვიჩვენა, თუ რა სიახლე მოამზადა. ეგი მალე მთლიანად დაეუფლა ინიციატივას. შავების ცენტრალური პაიკი სუსტი იყო, მათი ფიგურები მხოლოდ დაცვით ფუნქციებს ასრულებდნენ. მაშინ, როცა კარპოვის პოზიცია ძლიერ გაზდა, დაცვის ამ დიდმა ოსტატმა რამდენიმე უზუსტესი (რომელთაგე საკადრაკო მიმოხილველები ჩვეულებრივ ეთაფერ ერთის შეფასებენ) სვლით შეინარჩუნა, „უკანასკნელი ზღვდები". ეტყობა, მეტოქის შედგომა.

ნაგრამა თოვლაცვამ კასპაროვზეც იმოქმედა, ყოველ შემთხვევაში, პოზიციაში, სადაც თეორიებს ამკარად უკეთესი პეტსპეტრეები ჰქონდათ (პრესცენტრში დიდოსტატებმა ახსენ რამდენიმე სვლა, რომლებიც პრეტენდენტს აძლევდა უპირატესობას), კასპაროვმა, საკმაოდ მოულოდნელად, თვით დაიწყო სვლების განმეორება. კარპოვმა, რა თქმა უნდა, სიამოვნებით. მიიღო საყიდმო წონადადება და 26-ე სვლაზე „ზავი ჩამოვარდა".

ოცდამეთვრამეტე პარტია

კასპაროვი — კარპოვი

ლუზიერის გამმატჩი

1. d4 Ჩf6 2. c4 e6 3. Ჩf3 d5 4. ᲩC3 ᲩC7 5. ᲩG5 h6 6. ᲩH4 0-0 7. e3 b6 8. ᲩE2 ᲩD7 9. ᲩF6 ᲩF6 10. cd ed 11. b4 c5 12. bc bc 13. ᲩB1 ᲩC6 14. 0-0 ᲩD7 15. ᲩB5 ᲩC7 16. ᲩC2 ᲩFd8 17. ᲩFc1 ᲩAb8 18. a4 ᲩD6 19. dc ᲩC5 20. ᲩC6 ᲩC6 21. Ჩb5 ᲩC7 22. ᲩF5 ᲩE8 23. Ჩe5 ᲩD7 24. Ჩd4 ᲩC7 25. Ჩb5 ᲩD7. ᲩAᲝᲜᲐ ᲡᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲔᲠᲘᲜᲔᲑᲐ.

ანგარიში ადრინდელია 5:1 (32 ყაინმე) კარპოვის სასარგებლოდ. მორიგი, ოცდამეცხრამეტე პარტია, რომელშიც თეორიული მსოფლიო ჩემპიონი თამაშობს, ორშაბათისათვის არის დანიშნული.

ბ. ბამრეკელი.

თავი ისახელოს

ფიდეს სამდივნომ ეროვნულ საკადრაკო ფედერაციებს დაუგზავნა საერთაშორისო საკადრაკო ფედერაციის მორიგი, ნელინიკის კონგრესის დადგენილება წოდებათა მინიჭების შესახებ.

საკადრაკო კომპოზიციაში დიდოსტატის წოდება მიენიჭა ცნობილ გორკულ პრობლემისტს, ინჟინერ ბაზის სამხეთა კავშირის ჩემპიონის **ოსიფ კრიმერს.** 40-იანი წლების დამლევს კრიმერი იყო საქართველოს მოსწავლეთა ჩემპიონი ჭადრაკში, მონაწილეობა მოუღია მოსწავლეთა საკავშირო ჩემპიონატებშიც. მაგრამ, როცა დადგა საკითხი, პრაქტიკულად ჭადრაკი თუ კომპოზიცია, კომპოზიციამ გადასძლია.

ინჟინერ ეტიუდისტ **ვალერიან კალანდაძეს,** რომელსაც ახლა საერთაშორისო ოსტატის წოდება მიენიჭა, ასეთი არჩევანი არ გაუკეთებია. იგი პრაქტიკულ ჭადრაკსაც სიამოვნებით თამაშობს, ოსტატობის კანდიდატის წოდებაც აქვს, მაგრამ მთავარი მისთვის, მაინც! კომპოზიციაა.

ახალი საერთაშორისო დიდოსტატების ჯგუფში თბილისელი მოუგდიაკეკ **ვენდელ ზაიჩიკეკ** გახლავთ. შარშანწინ ზაიჩიკმა დიდოსტატის პირველი ბალი მიიღო უნგრეთში გამართულ დიდ საერთაშორისო ტურნირში (1 ადგილი), შარშანაც, ამჯერად უკვე პოლონეთში, ვენდელი აკლავ უძლიერესი იყო.

საერთაშორისო ოსტატის წოდება მიიღო **ზურაბ ანჯაფარიძემ,** თუ მის შესაძლებლობებს გავითვალისწინებთ, ეს 24 წლის თბილისელთათვის შეიძლება „დებიუტად" ჩავთვალოთ.

სატურნირო ორბიტა

კალათბურთი. მოსკოვს